

ፖሪፍ 9

ቤተ ክርስቲያን - የተስፋፋች የእግዚአብሔር ቤተሰብ

«በዚያን ዘመን ንጉሡ ሄሮድስ መከራ ያጸናባቸው ዘንድ ከቤተ ክርስቲያኑ በእንዳንዶቹ ላይ እጁን ጫነባቸው። የጥሐንስንም ወንድም ያዕቆብን በሰይፍ ገደለው። እይሁድንም ደስ እንዳሰኛቸው አይተ ሴፕሮስን ደግሞ ያዘው ... በያዘውም ጊዜ ወደ ወገኒ አገባው ... እያንዳንዱ እፊት ወታደሮች ሆነው እንዲጠብቁት ለአራት ጭፈራ ክፍል አላልፎ ሰጠው። ሴፕሮስም በወገኒ ይጠበት ነበር፤ ነገር ግን በቤተ ክርስቲያን ስለ እርሱ ወደ እግዚአብሔር ጸሎት አጥብቆ ይደረግ ነበር። ሄሮድስም ሊያወጣው ባሰበ ጊዜ፣ በዚያች ሌሊት ሴፕሮስ በሁለት ሰንሰለት ታስሮ ከሁለት ወታደሮች መካከል ተኝተ ነበር፤ ጠባቂዎችም በደጁ ፊት ሆነው ወገኒውን ይጠብቁ ነበር። እነሆም፣ የጌታ መልአክ ተረበ በቤትም ውስጥ ብርሃን ቦሪ፣ ሴፕሮስንም ጎድኑን መትተ አነቃውና፡- ፈጥነህ ተነሣ አለው። ሰንሰለቶቹም ህእጁ ወደቁ። መልአኩም ... ልብሰህን ልበስና ተከተላኝ አለው። ወጥቶም ተከተለው፤ ራእይንም የሚያይ ይመስለው ነበር እንጂ በመልአኩ የሚደረገው ነገር እውነት እንደ ሆነ አላወቀም» (ዮሐዋ. 12:1-9)።

መጋቢ እውሎስ ቤተ ክርስቲያኒቱን ለልዩ ስብሰባ ጠርተዋል። በአነስተኛዋ ቤት ውስጥ ቤተ ክርስቲያኒቱ ስትሰባሰብ፣ መጋቢው ፈጠን ብለው የስብሰባውን ምክንያት ያስረዱ ጀመር። ሜይቺቢና ራማቱ በጋብቻቸው ውስጥ ችግሮች ነበሩባቸው። የራማቱ የቤተሰብ ዳራ በከፋትና በጋጢአት የተበከለ እንደ መሆኑ፣ እርሷም ከስድስት ሳምንታት በፊት ሜይቺቢንና ሁለት ልጆቻቸውን ትታ ወደ ግልጫትና ተመልሳ ነበር። ሜይቺቢ የቤተ ክርስቲያን አምልኮውን ከመከተል ባይቦዝንም ልቡ ግን በጣም ከብደበታል። ስለ ሆነም ለርዳታ ወደ መጋቢው ዘንድ መጣ። መጋቢ እውሎስ የሚፈጥሩት መላ እንዳለም ጠየቀ። እርሳቸውም በጉዳዩ ላይ ከቤተ ክርስቲያን ሽግግራዎች ጋር ከተወያዩና የሜይቺቢን ፈቃድ ካገኙ በኋላ ቤተ ክርስቲያኒቱ ለራማቱ እንድትጸልይ ምእመናኑን ሰበሰቡ። አሁን አነስተኛ ሕዝብ በተሰባሰበባት ጉባኤ ላይ፣ መጋቢው የሜይቺቢን ታሪክና የቤተሰቡን ችግሮች በአጭሩ አስረዱ።

መጋቢ ጳውሎስ ጉባኤው አራትና አምስት ሰዎች በሚገኙበት ቡድን እንዲከፋፈልና ጌታ የራግቱን ልብ በመገኘት ገስሐ እንድትገባና የረረሰውም ጋቄዎ እንዲታደስ እንዲጸልዩ ጠየቁ። ምእመናኑ በተግግረው መንፈስ ከአንድ ሰዓት ለሚልቅ ጊዜ ለባላትዳርቹ ጸላዩላቸው። ከአራት ሳምንታት በኋላ ራግቱ ከሚደብርና ከልጃጅ ጋር ወደ ቤተ ክርስቲያን መጣች። ጋጢአቷን በመናዘዝ ከባለቤቷ ጋር ለመታረቅ እንደሞትፈለገ ገለጸች። ልክ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ እንዳየነው፣ በዚህም ስፍራ እግዚአብሔር የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን ጸሎት ሲመልስ እንመለከታለን።

እግዚአብሔር በጉባኤው መካከል ጋጢአትና መከፋፈል ሳይኖር፣ በአንድ ልብና በአንድ ድምፅ ሆነው እንደ ፈቃዱ የሚጸልዩትን የሕዝቡን ጸሎት ሰዎቶ ይመልሳል። ይህም እውነት በመሆኑ፣ እነዚህ ከላይ የተረቡትን ሁለት እውነተኛ ታሪኮች የሚመስሉ ታሪኮች በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ሁሉ በተደጋጋሚ ተከስተዋል። ቤተ ክርስቲያን ምንድን ነች? በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባላት እርስ በርሳቸው ምን ግንኙነት አላቸው? ቤተ ክርስቲያን በእግዚአብሔር ፊት በሚቀርብ ጸሎት የግይመጠን ጋይል የሚኖራት ለምንድን ነው? እግዚአብሔር ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ያለው ዕቅድ ምንድን ነው? እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ተግባሯን እንድታከናውን የወጣነው እንዴት ነው? በዚህ ምዕራፍ የሚከተሉትን ጥያቄዎች ለመመለስ እንሻለን፡-

ሀ. ቤተ ክርስቲያን ምንድን ናት?

ለ. የቤተ ክርስቲያን አባላት እነማን ናቸው?

ሐ. እውነተኛዬቱ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን የትኛዬቱ ነች?

መ. የእግዚአብሔር መቅደስ የሚገኘው የት ነው?

ሠ. ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል እንደ ሆነች የሚያሳዩ ሦስት አስፈላጊ ተግባራዊ ተዛምዶዎች ምንድን ናቸው?

ረ. ክርስቲያን የትኛውን መንፈሳዊ ስጦታ እንደ ተቀበለ እንዴት ያውቃል?

ሰ. ቤተ ክርስቲያን ከሰው ልጅ ጋር ላላት ግንኙነት የእግዚአብሔር ዕቅድ ምንድን ነው?

ሸ. የቤተ ክርስቲያን ዓላማ ምንድን ነው?

ቀ. በአዲስ ኪዳን በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያኑ መካከል ያለውን ግንኙነት ለመግለጽ ያገለገሉ ዐበይት ግብራሪዎች ምንድን ናቸው?

በ. እንዲህ የበረከቱ የተለያዩ የእምነት ክፍሎችና አብያተ ክርስቲያናት የሚታዩት ለምንድን ነው?

ተ. ኢየሱስ ለቤተ ክርስቲያኑ የሰጣቸው ሥርዓቶች ምንድን ናቸው?

ቸ. ዐበይት የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ዓይነቶች የትኞቹ ናቸው?

ገ. በአዲስ ኪዳን መሠረት በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ ዐበይት የመሪነት ስፍራዎች የትኞቹ ናቸው?

ሀ. ቤተ ክርስቲያን ምንድን ናት?

ሉዎሴ:- «ወደ ቤተ ክርስቲያን ከእኔ ጋር ልትሄድ ትፈልጋለህ?»

አዳቤ:- «ወደ የትኛው ቤተ ክርስቲያን ነው የምትሄደው?»

ሉዎሴ:- «የምሥራች ቤተ ክርስቲያን ወደሚባለው እሄዳለሁ» በዚያ አንተንና እኔን የሚመስሉ አያሌ ወጣቶች ይገኛሉ» እንደምትወደው ተስፋ አደርጋለሁ»

አዳቤ:- «ግን የተለያዩ በርካታ አብያተ ክርስቲያናት የሚታዩት ለምንድን ነው? ሁላችሁም በክርስቶስ እንደምታምኑ እስከ ተናገራችሁ ድረስ ለምን ሁላችሁም በአንድ ቤተ ክርስቲያን አታመልኩም? ቀድሞስ ነገር ቤተ ክርስቲያን ምንድን ናት?»

ብዙ ሰዎች ቤተ ክርስቲያንን እንደ አንድ ሕንፃ አድርገው ያስባሉ» ሌሎች ደግሞ ቤተ ክርስቲያንን እንደ ቃለ ሕይወት ወይም ባፕቲስት የተወሰነ የእምነት ክፍል አድርገው ይወስዳሉ» ዛሬ ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል በሰዎች ዘንድ ሕንፃ ወይም የእምነትን ክፍል ለመጥቀስ አዘወትሮ ያገለግላል» ለመሆኑ በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን የሚለው ቃል ያገለገለው እንዴት ነበር? መጽሐፍ ቅዱስስ ቤተ ክርስቲያን ቢል ምን ግለቱ ነው?

አዲስ ኪዳን በቆላስይስ 1:24-25 ላይ እንደ ሰፈረው ሁሉ ስለ ቤተ ክርስቲያን ኅሊም አተፍ ገለጻ ያቀርባል» በተጨማሪም እንደ አንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን (የሐዋ. 13:1) እና የቆርንቶስ ቤተ ክርስቲያን (1 ቆር.

1:2) በተወሰኑ ስፍራዎች ስለሚገኙ አጥቢ አብያተ ክርስቲያናትም ይናገራል። በሁለቱም ግለትም በዓለም አተፋጂና በአጥቢ አመልካች ቤተ ክርስቲያን የሕዝቦችን ቡድን ያመለክታል። በሐዋርያት ሥራ 5:11፤ «በቤተ ክርስቲያን ሁሉና ይህንም በሰሙ ሁሉ ላይ ታላቅ ፍርገት ወደተባቸው» ይላል። ይህ በዓለም በሁሉም ስፍራ የሚገኙትን ክርስቲያኖች ሁሉ ወይም በአንድ ስፍራ በየላቸው መደበኛ የአዎልት ተግባር የሚፈጽሙትን የሚያመለክት ቢሆንም፤ ቤተ ክርስቲያን የሕዝቦች ስብስብ ነች።

ቤተ ክርስቲያን የዘር፣ የብሔር፣ የኢምነት ክፍል ወይም የሥራ ደረጃ ገደብ ሳይኖረው፤ ኢየሱስ ክርስቶስን ጌታቸውና አዳኞቻቸው አድርገው ያመኑትን ሰዎች አጠቃላ ትይዛለች። ገላትያ 3:26-28፤ «በኢምነት በኩል (አግካኝነት) ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና . . . አይሁዳዊ ወይም የግሪክ ሰው የለም፤ ባሪያ ወይም ዉጥ ሰው የለም፤ ወንድም ሴትም የለም፤ ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና» ይላል። በዚህ ዓይነት በክርስቶስ ያመኑ ሰዎች ሁሉ በመንፈስ ቅዱስ አግካኝነት አዲስ ልደት አግኝተዋል (በክርስቶስ መንፈሳዊ ሕይወት ተተብለዋል) (ቲቶ 3:5-7)። በክርስቶስ በግሙን በመንፈሳዊ ሁኔታ ከክርስቶስ ጋር የተባበርን ቢሆን፤ የመንፈሳዊ አካሉ ክፍሎች ሆነናል። ርግ 6:5፤ «የቶኑንም በሚመስል ጥት ከእርሱ ጋር ከተባበርን ትንግሥውን በሚመስል ትንግሥ ደግሞ ከእርሱ ጋር እንተባበራለን» ይላል።

ቤተ ክርስቲያን በጣም የተለዩ የሕዝቦች ስብስብ ነች። የቤተ ክርስቲያን ምእመናን የእግዚአብሔር ልጆች ስለ ሆኑና እግዚአብሔርም አባታቸው ስለ ሆነ፤ ቤተ ክርስቲያን የተስፋፋች የእግዚአብሔር ቤተሰብ ነች። ሐዋርያው ዮሐንስ፤ «የእግዚአብሔር ልጆች ተባለን ለንግድ አብ እንዴት ያለውን ፍትር እንደ ሰጠን እየ፣ እንዲሁም ነን» ቢል ድርሷል (1 ዮሐ. 3:1)። ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ወንድሞችና እህቶች የሆኑ ሰዎች የሚገኙባት ዓለም አቀፍ ጎብረት ነች። ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ፤ «መምህር ተብላችሁ አትጠሩ፤ መምህራችሁ አንድ ስለ ሆነ እናንተም ሁላችሁ ወንድማማች ናችሁ» ብሏል (ማቴ. 23:8)።

ቤተ ክርስቲያን በዓለም እጅግ ታላቅና የተስፋፋች ቤተሰብ ነች። ክርስቲያኖች ከምድራዊ ቤተሰባቸው በላይ የሚዘልቅ ግንባራ ስላሉ እንዳለ መረዳታቸው በጣም አስፈላጊ ነው። በዚህ ሕይወት ቤተሰብና ጎሳ

አስረዓረዎች ናቸው፤ ይሁንና፤ በክርስቶስ ያመነ ሰው ከምድራዊ ቤተሰቡ በላይ ለረዥም ዘመናት የሚኖር ቤተሰብ አካል ይሆናል። ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ቤተሰብ አካል ሆኗል። ይህ ሥጋዊ ሕይወት ሲያከትም ክርስቲያኑ ከእግዚአብሔር ቤተሰብ (ግለትም ክልሎች አግኝቶ) ጋር ለዘላለም በሰማይ ይኖራል (ራእይ 21:3)። በተጣዩ ሕይወት፤ አብርሲኖር የሚችለው በምድራዊ ሕይወታቸው ክርስቶስን የግል አዳኞቻቸውና ጌታቸው አድርገው ካመኑት የቤተሰቡ አባላት ጋር ብቻ ነው። ክርስቲያን ከግል ጭርያ በክርስቶስ ካመኑ ወንድሞችና እህቶች ጋር ቤተሰባዊ ግንኙነት የሚያደርግ ሰው ነው። አንድ ተን ይህ ግንኙነት ከግንኛውያ ምድራዊ የቤተሰብ ግንኙነት ይልቅ በመጠናከር ለዘላለም ይዘልቃል።

ለ. የቤተ ክርስቲያን አባላት እነግን ናቸው?

አፍሪካውያን ሁሉ እግዚአብሔር እንዳለ ያውቃሉ። በአፍሪካ ባህላዊ እምነቶችና በእስልምና ስለ እግዚአብሔር የሚቀርቡ ብዙዎቹ አስተሳሰቦች ትክክል ናቸው። ይሁንና፤ ስለ እግዚአብሔር እውነቱን ግወት አንድ ነገር ሲሆን፤ በግል እግዚአብሔርን ግወቱ ግለትም ከእርሱ ጋር የግል ግንኙነት ግድረጉ ፍጹም የተለየ ነገር ነው።

የቤተ ክርስቲያን ተከታዮች የእግዚአብሔር ልጆች እንደ ሆኑ ይናገራሉ። ቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔር የሰዎች ሁሉ አባት እንደ ሆነና ሰዎችም ሁሉ እግዚአብሔር የሰው ልጆች ሁሉ ረግሪ በመሆኑ የእርሱ ልጆች እንደ ሆኑ ያምናሉ። ለመሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ ምን ይላል? እግዚአብሔር ራሱ ልጆቹ እንደ ሆኑ የሚናገረው ግንን ነው?

ዮሐንስ 1:11-12፤ «የእርሱ ወደ ሆነው መጣ፤ የገዛ ወገኖቹም አልተተበሉትም። ለተተበሉት ሁሉ ግን፤ በስሙ ለሚያምኑት ለእነርሱ የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው» ይላል። ከእነዚህ ጥቅሶች እንደምንረዳው፤ የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑት ኢየሱስ ክርስቶስን አዳኞቻቸውና ጌታቸው አድርገው ወደ ሕይወታቸው ያስገቡት ብቻ ናቸው። ኢየሱስ፤ «የራሴን በጎች አውቃለሁ የራሴም በጎች ያውቁኛል» ብሏል (ዮሐ. 10:14)።

የእርሱ ለሆኑት ሕዝቡ ባቀረበው ጸሎቱ ኢየሱስ፤ «እውነተኛ እምላክ ብቻ የሆንህ አንተን የላክኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት» ብሏል (ዮሐ. 17:3)። ኢየሱስ ራሱ እንደሚለው፤

የእርሱ የሆኑት ከክርስቶስ ጋር የግል ግንኙነት የሚያደርጉ ብቻ ናቸው። በመንፈስ ቅዱስ አዲስ ልደት ያገኙት ከክርስቶስ ጋር እንዲህ ግይነት ግንኙነት ያላቸው ናቸው። በመሆኑም፤ ኢየሱስ የአይሁድ የሃይማኖት መሪ ለነበረው ኒቅላዎስ፤ «እውነት እውነት አልሃለሁ፤ ሰው ጳገመኛ ካልተወለደ በቀር የእግዚአብሔርን መንግሥት ሊያይ አይችልም» ብሏል (ዮሐ. 3:3)። ኢየሱስ በግብፁ 7:21፤ «በሰማያት ያለውን የአባቴን ፈቃድ የሚያደርግ እንጂ ጌታ ሆይ ጌታ ሆይ የሚለኝ ሁሉ መንግሥተ ሰማያት የሚገባ አይደለም» ቢል ያስጠነቀቀው ለዚህ ነው። ከእርሱ ጋር የግል ግንኙነት ሳያደርጉ በውጫዊ ይዞታቸው ክርስቲያኖች ነን የሚሉትን ሰዎች ኢየሱስ፤ «ከተ አላወቅኳችሁም» ብሎ እንደሚያሰናብት ገልጾአል (ማቴ. 7:23)። ስለ ሆነም፤ እውነተኛ ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስን ጌታቸውና አዳኛቸው አድርገው በግላቸው የሚያውቁና ከዚህም የተነሣ በመንፈስ ቅዱስ አግካኝነት ሕያዋን የሆኑ (አዲስ ልደት ያገኙ) ሰዎች የሚገኙባት ነች።

እግዚአብሔር በትክክል የማን አባት እንደ ሆነ ከአጥባቂ የአይሁድ መሬቶች ጋር በተደረገው የከረረ ክርክር ላይ ኢየሱስ እውነተኛው አባታቸው እግዚአብሔር ሳይሆን ሰይጣን እንደ ሆነ ገልጾአል! (ዮሐ. 8:44)። በዚያው ክርክር ላይ ኢየሱስ እግዚአብሔር አባታቸው ቢሆን ኖሮ እርሱን (ክርስቶስን) ይወዱት እንደ ነበር ተናግሯል (ዮሐ. 8:42)። ስለ ሆነም፤ ኢየሱስ በግልጽ እንዳስቀመጠው እግዚአብሔር የሁሉም ሳይሆን፤ ክርስቶስን የሚወዱና የሚቀበሉ ሰዎች ብቻ አባት ነው።

እንዳንድ ሰዎች መጠመቅ፤ ቤተ ክርስቲያን መሳለም፤ ከክርስቲያን ወላጆች መወለድ ወይም በክርስትና ስም መጠፋት ክርስቲያኖች የሚያደርጋቸው ይመስላቸዋል። መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑት በግላቸው ክርስቶስን ወደ ሕይወታቸው የጋበዙና እርሱን አዳኞቸውና ጌታቸው ያደረጉ ብቻ እንደ ሆኑ ይናገራል (ዮሐ. 1:12፤ 2 ጴጥ. 1:10-11፤ 2 ጴጥ. 3:18፤ ራእይ 3:20)። እነዚህን ታላት ሰዎች ከብት ወቅት ክርስቶስን ወደ ልብህ ያልጋበዝህ ከሆነ፤ ለምን አሁኑኑ ግንብብህን ቆም አድርገህ ኢየሱስን ኃጢአትህን ሁሉ ይቀር እንዲልህ አትጠይቀውም? ከኃጢአት እንዲያድንህና ሕይወትህን በጌትነት እንዲመራ ወደ ሕይወትህ እንዲገባ ጋብዘው። በእውነተኛ ልብ ከኃጢአትህ ንስሐ ከገባህና ጌታህና አዳኝህ እንዲሆን ከጠየቅኸው፤

ደገንነትን ታገኛለህ፤ የእውነተኛዬቱና የዘላለማዊቱ ቤተ ክርስቲያንም አካል ትሆናለህ።

ሐ. እውነተኛዬቱ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን የትኛዬቱ ነች?

የተለያዩ የእምነት ክፍሎች እነርሱ ብቻ እውነተኛ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን እንደ ሆኑ ይናገራሉ። የትኛው ቡድን ነው ትክክለኛው ቤተ ክርስቲያን? እውነተኛዬቱ ቤተ ክርስቲያን የአፍሪካ ኢንላንድ ቤተ ክርስቲያን፣ የሱዳን ኢንተርዬር ቤተ ክርስቲያን፣ የምዕራብ አፍሪካ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት፣ አንግሊካን፣ ሜቶዲስት፣ ባፕቲስት የመሳሰሉ የእምነት ዘርፍ ስያሜዎች የሷትም። ምናልባትም የእውነተኛ ቤተክርስቲያን አባላት በተለያዩ የእምነት ዘርፎች ውስጥ ይገኙ ይሆናል። እንደዚሁም፣ በእነዚህ አብያተ ክርስቲያናት የሚያመልኩ ብዙዎቹ ሰዎች ደግሞ ዳግም ባለመወለዳቸውና በመንፈስ ቅዱስ ሕያዋን ባለመሆናቸው፣ የእውነተኛዬቱ ቤተ ክርስቲያን አባላት አይደሉም (ቲቶ 3:5)። እውነተኛዬቱ ቤተ ክርስቲያን ከኃጢአታቸው ንስሐ ገብተው እምነታቸውን በክርስቶስ ላይ ያደረጉ ሰዎች የሚገኙበት ነች።

መ. የእግዚአብሔር መቅደስ የሚገኘው የት ነው?

አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት አንዳንድ ጊዜ በትላልቅ ወይም ትናንሽ ሕንፃዎች፣ አንዳንድ ጊዜ በግለሰቦች መኖሪያ ቤቶችና አንዳንድ ጊዜም በዛፍ ጥላ ሥር ይሰበሰባሉ፤ ሕንፃውና ስፍራው የጎላ አስፈላጊነት የላቸውም። ሕዝቡ ግን በእግዚአብሔር በጣም አስፈላጊዎች ናቸው። በዚህ ዓይነት የሚሰበሰቡትን ሰዎች «በጌታ ቅዱስ ቤተ መቅደስ» ይላቸዋል (ኤፌ. 2:21)። ግለሰብ ክርስቲያኖችን የዚህ «ቤተ መቅደስ» አካል የሆኑ «ሕያዋን ድንጋዮች» ይላቸዋል። ሐዋርያው ኢፐርስ፣ «እናንተ ደግሞ ሕያዋን ድንጋዮች ሆናችሁ። . . . መንፈሳዊ ቤት ለመሆን ተሠሩ» ቢል ያሳስበናል (1. ኢፐ. 2:5)። ስለ ሆነም፣ ክርስቲያኖች ሁሉ የአሁኑን ጊዜ «የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ» የሚመሠርቱ የሕንፃ ጡቦች ወይም «ሕያዋን ድንጋዮች» ናቸው። በመሆኑም፣ ቤተ ክርስቲያን «የእግዚአብሔር በመንፈስ የሚያድርባት ሕንፃ» ነች (ኤፌ. 2:22 - በ1980 ከታተመው አዲሱ የመጽሐፍ ቅዱስ ቅጂ)።

ይህንን እውነት በተሻለ ሁኔታ ለመረዳት፣ ከዚህ ቀደም የእግዚአብሔር መንፈስ ያድርባቸው የነበሩትን ስፍራዎች መከለሱ ተገቢ ነው። በእግዚአብሔር የተዋቀረው የዚህ ዓይነት የመጀመሪያው ስፍራ

የመገናኛው ድንኳን ነበር። የመገናኛው ድንኳን በድንኳን መልክ የተሠራ ሲሆን፤ በአርባ ዓመታት የመንከራተት ዘመናቸው በሲና ምድረ በዳና በጳላም በተስፋዪቱ ምድር እንዲዘረጉት እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ያዘዛቸው መቅደስ ነበር (ዘጸ. 40፡1-34፤ ኢያሱ 18፡1፤ 2 ሳሙ. 7፡5-6)። በእግዚአብሔር የተዋቀረው ቀጣዩ ስፍራ በንጉሥ ሰሎሞን እግካኝነት በኢየሩሳሌም የተሠራው ውብ የቤተ መቅደስ ሕንፃ ነበር (1 ነገሥ. 8፡10-12፤ 2 ዜና 7፡1-3)። የሚያላዝነው የእስራኤላውያን የጣያት አምልኮ ባስከተለው መዘዝ የሰሎሞን ቤተ መቅደስ በባቢሎናውያን መፈራረሱ ነው። ይህም ከኃጢአታቸው የተነሣ የእግዚአብሔር ህልውና ከመካከላቸው እንደ ራት የሚያስገንዝብ ተምሳሌት ነበር [መዝ. (44)፡9-16፤ ኢሳ. 1፡13-15፤ 21-26]።

በመንገዳት ውስጥ፤ የእግዚአብሔር መንፈስ ግደሪያ የኢየሱስ ክርስቶስ ምድራዊ አካል ነበር (ዮሐ. 1፡32-33)። ኢየሱስ ወደ አብ ካረገ በጳላ፤ መንፈስ ቅዱስ ቤተ ክርስቲያን ትወልድ ዘንድ በሐላተ-ብገሉ-ሃምሳ ወደ ክርስቲያኖች ልብ እንዲገባ ተላከ (ዮሐ. 1፡33፤ 2፡1-4)። ኢየሱስ ከዚያ ጊዜ እንሥተ የእግዮች ልብ የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ግደሪያ እንደሚሆን ተናገረ ነበር (ዮሐ. 14፡16)። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አባባል፤ ቤተ ክርስቲያን በእሁን ጊዜ የእግዚአብሔር መንፈስ የሚኖርባቸው ለሰማይና በምድር የሚገኙ ሕዝቦች የተከግኙት ጎብረት ነች (ዕብ. 12፡23፤ ኢሳ. 2፡20-22)።

ክርስቶስን ወደ ሕይወታቸው ያስገቡ ሰዎች በመንፈሳዊ ሁኔታ ከእርሱ ጋር ተሳስረዋል (ዮሐ. 17፡21፤ 1 ቆሮ. 6፡17)። ይህ እንዲያው ግብራሪያ ባይሆን፤ ትክክለኛ የሆነ እውነት በመሆኑ መጽሐፍ ቅዱስ በክርስቶስ የሚያምኑትን አካሉ አድርጎ ይጠቅሳቸዋል። ክርስቲያኖች የአካሉ ክፍሎች ናቸው። በ1ኛ ቆሮንቶስ 12፡27 እውሎስ፤ «እናንተም የክርስቶስ አካል ናችሁ እያንዳንዳችሁም ብልቶች ናችሁ» ይላል። መንፈሳዊ አካሉን የሚመሠርቱ የእግዚአብሔር ልጆች በአጠቃላይ ቤተ ክርስቲያን ይባላሉ (ቆላ. 1፡18፤ 24)። ክርስቶስ ራስ ሲሆን፤ እኛ ደግሞ አካሉ ነን (1 ቆሮ. 12፡27፤ ቆላ. 1፡18)።

ሠ. ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል እንደ ሆነች የሚያሳዩ ሦስት አስፈላጊ ተግባራዊ ተዛዎዶዎች ምንድን ናቸው?

ግንባረሰብ

ቤተ ክርስቲያን ዘላለግዊ ግንባረሰብ ነች። ክርስቲያኖች የክርስቶስ አካል እንደ መሆናቸው ራስ ከሆነው ክርስቶስ ጋር በመንፈሳዊ ሁኔታ የተሳሰሩ ቢሆኑ፤ እንደ አካሉ ክፍሎችም እርስ በርሳቸው በመንፈሳዊ ሁኔታ የተያያዙ ናቸው። በዚህ ግደነት እርስ በርሳቸው የተያያዙ በመሆናቸው፤ በዚህም ሆነ በሚመጣው ሕይወት የእግዚአብሔር የተስፋፋ ቤተሰብ አባላት ናቸው። የእግዚአብሔር መንግሥት አባላት እንደ መሆናቸውም፤ ጌታቸው የነገሥታት ንጉሥ የሆነው እርሱ ክርስቶስ ነው። ክርስቲያን ለግኝ እንደ መሆኑ፤ ከሁሉም ነገድና ሕዝብ የተውጣጡ ግለሰብ ለቀዳ የወንድሞችና ለሁለቱ ቤተሰብ አካል ነው። እግዚአብሔር ለዚህ ቤተሰብ በሰማይ ይላለግዋል ርዳት ለይጋጅጋል (ዳ. 13-5)።

ይህ የተስፋፋው የእግዚአብሔር ቤተሰብ ለዳዊት በክርስቶስ ደግ ለንድ ላይ ተግባራዊ። ሊኖሩ ከጋራነት የሚያገዱ ለሰዎች ጭን ዓይኖች፤ ጌታቸውና ንጉሳቸው ነው። ለሙን ይወጣል። ንብረት ናቸው። ሊኖሩ ሕዝቡን ይገዛ ደሙ ንጉሳቸው። ራእይ 6:10፤ «ኃርደጃልና፤ በደግሞም የእግዚአብሔር ክንፍ ሁሉ ይወገዳል ሁሉ ከወገንም ሁሉ ከሕዝቡም ሁሉ ለዋቅን የጅተህ ለአዋላካችን መንግሥትና ሕህናት ይሆኑ ዘንድ ለደረገሃቸው፤ በምድርም ላይ ይነገገሉ» ይላል።

ቤጭ-የአፍሪካ ግንባረሰቦች ለንድ ሰው ክልላው ጋር ቢተዋወቅ ስሙን ይነገረዋል። ከዚያን ጊዜ ጀምሮም ከተዋወቀው ሰው ጋር ሕጋዊና መንፈሳዊ ጥያቄት ይፈረዋል። እንደዚሁም፤ እምነታችንን በክርስቶስ ላይ ስንጥልና ጌታችንና ለሰዎችን አድርገን ስንተባበል። በሕጋዊና መንፈሳዊ ሁኔታ ከእርሱ ጋር እንጣመራለን። እርሱም ጌታችንና የሕይወታችን ባለቤት ይሆናል። ይህ በባለቤትነት የሚያስተዳድረን፤ የሚጠብቅንና ጉድለታችንን የሚጥላልን ሊኖሩ ግን ነው? እርሱ የነገሥታት ንጉሥና የጌቶች ጌታ (ራእይ 19:13-16)፤ የፍጥረት ሁሉ ጌታ (ራእይ. 2:9-10፤ ቀላ. 1:16-17)፤ የምድርና የሰማይ አምላክ ነው (ግቲ. 28:18፤ ቲተ 2:13)።

በአፍሪካ ከሚታየው የሕይወት መዋትር የተነሣ፤ እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያንን ለምን እንደ ፈጠረ በተላሉ ልንረዳ እንችላለን። በአፍሪካ ለአንድ ሰው ቤተሰቡና ግንባረሰቡ በሕይወቱ እጅግ አስፈላጊ እውነታዎች

ናቸው። ቤተሰብ የቤተኛነት ስሜት የሚያድርብን፣ ወገናዊነት የሚሰግን፣ ሰዎች ለይተው የሚያውቁን፣ ጽንጻችንን የምናገርበትና የአስተሳሰብ መንገዳችንን የሚረዱን የሰዎች ስብሰብ ነው። ይህ ተቀባይነት ያገኘንበት የሰዎች ቡድን ነው። ወንድሞችና እህቶች እርስ በርሳቸው እንክብካቤ የሚያደርጉበትና የሩቅ የሆኑ ምንዘሮችም ሳይቀር ወንድሞችና እህቶች ተብለው የሚጠሩበት ነው። በአጭሩ በችግር ወይም በመከራ ውስጥ በምትሆንበት ጊዜ ይረዱኛል ብለህ የምትቆጥረው የሰዎች ቡድን ነው።

በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንም ሁኔታው እንዲህ ሊሆን ይገባል። የቤተ ክርስቲያን አባላት የሚያውቁትና ስለ መንፈሳዊ እውነታ በአንድ ዓይነት ጽንጻ የሚያናግሩን ናቸው። የአስተሳሰብ መንገዳችን እንግዳ አይሆንባቸውም። አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን፣ ሁላችንም በእኩል ደረጃ በእግዚአብሔር ፊት ይቅርታ ያገኘን ኃጢአተኞች የምንሰባሰብበት እንደ መሆኗ፣ የዘር፣ የግንበፊዊ ሕይወት ወይም የኅሳ ገደብ ሳይደረግ ተቀባይነት የምናገኝበት ግንበረሰብ ናት። አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን በክርስቶስ ወንድሞችና እህቶች በመሆናቸው እርስ በርሳቸው ለመረዳትና እንክብካቤ ለግድረግ የሚገደዱበት ግንበረሰብ ነች። ሁላችንም የክርስቶስ ስለ ሆንን፣ አንዳችን ለሌላው ገድ ይለናል። ስለ ሆነን፣ ሰዎች በችግር ወይም በመከራ ውስጥ ሲሆኑ፣ ይረዱላቸውና ያበረታቱላቸው ዘንድ በክርስቶስ ወንድሞችና እህቶች የሆኑላቸውን ወገኖች እንደ ቤተሰብ የሚቆጥሩበት ግንበረሰብ ትሆን ዘንድ የእግዚአብሔር ዕቅድ ነው። ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር ሕዝብ በመሆኗ፣ አብረውን የሚያመልኩ የቤተ ክርስቲያን ምእመናን በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ወንድሞቻችንና እህቶቻችን ናቸው።

በአፍሪካ የተስፋፋ ቤተሰብና በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ግንበረሰብ መካከል ያለውን ተመሳሳይነት የሚገልጹ ሌሎችም የግመዳደርያ ነጥቦች አሉ። የተስፋፋው ቤተሰብ እሴቶችህን፣ እምነቶችህንና ተዳሚ የሕይወት ሥልጠናዎችን የምታገኝበት ግንበረሰብ ነው። ይህ እጅግ የጠለቁና ዘላቂ የሕይወት ግንኙነቶችን የምትመራበት ነው። ስምህንና እንደ ሰብአዊ ሰው መለያህን የምታገኘው ከዚያ ነው። ግንኙነትህንም ለመረዳት በመቻላህ የሕይወትን ኅላግ ተግባራዊ ለግድረግ የምትጀምርበት ግንበረሰብ ነው።

ቤተ ክርስቲያንም እንደዚሁ እሴቶችህን፣ እምነቶችህንና በክርስትና ሕይወት ተዳሚ ሥልጠናዎችን የምታገኝበት ግንበረሰብ ነች። በሕይወትህ እጅግ የጠለቁና ዘላቂ ግንኙነቶችን የምትመራበት ነች። እንደ

ክርስቲያን ስምህን፤ እንደ እግዚአብሔር ልጅም ግንኙነትህን የምታገኝባት የሕዝቦች ቡድን ናት። እግዚአብሔርንና ሌሎችን በግንልገል የሕይወትን ዓላማ የምትረዳባት ግንበረሰብ ነች።

የአፍሪካ ቤተሰብ በአንድ አዋቂ ሽግግሌ ሰው ይመራል፤ ይህም ብዙውን ጊዜ በቤተሰቡ ውስጥ ታላቁ አባት ይሆናል። ቤተሰብ ባሕርያችን ቢበላሽ የምንገራበትና የምንቀጣበት ግንበረሰብ ነው። ቤተሰብ በምሽት በእሳት ዳር ቁጭ ብለን ከዚህ ቀደም በጎሳችን ውስጥ ጀብዱ ስለ ፈጸመው ሰው ታሪክ እያወራን የምንግርበት ግንበረሰብ ነው። አሳቦችን በመጋራትና አብሮ በመወያየት ውሳኔዎች የሚተላለፉበት ግንበረሰብ ነው። በዚህም ዓይነት ከሁሉም በዕድሜ የገፋው አባት በምርታት ወደሚያሳርገው አንድ አሳብ ይደርሳል። እንደ ውልደት፤ ስም የግውጫ ዕለትና የሰርግ በዓላት የመሳሰሉ ልዩ የቤተሰብ ጊዜያት የሚኖሩበት ግንበረሰብ ነው። አብረን የምንመገብበትና ብዙውን ጊዜ በአንድ ገበታ ላይ ከቀረበው ግዕድ የምንጋራበት ቤተሰብ ነው።

በቤተ ክርስቲያንም እንደዚሁ፤ መሪያችን «ከእግዚአብሔር ዘንድ ጥበብና ጽድቅ ቅድስናም ቢዛነትም» የሆነልን ራሱ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው (1 ቆሮ. 1:30)። ቤተ ክርስቲያን ብናበላሽ የምንገራበትና የምንቀጣበት ግንበረሰብ ነች። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለሚገኙ ታላላቅ የእምነት ጀግኖች እየተረከን የመንፈሳዊ አኗኗርን መመሪያዎች የምንግርበት ግንበረሰብ ነች። ቤተ ክርስቲያን ነገሮችን በጋራ በመወያየት ውሳኔዎች የሚሰጡበት ግንበረሰብ ነች። አሳቦችን በጋራ በመወያየት ወደ አንድ ነጥብ እንደርሰና ይባርከው ዘንድ በጸሎት ወደ እግዚአብሔር እናቀርባለን። ቤተ ክርስቲያን ልጆችን ለእግዚአብሔር መስጠት፤ ጥምቀቶችን፤ ጋብቻዎችንና እንደ ገናና ፋሲካ የመሳሰሉትን ልዩ የበዓል ጊዜያት የምናከብርበት ግንበረሰብ ነች። ጌታችን ለጋጢአታችን መዋቱን ለግስታወስ ከአንድ ግዕድ የምንበላባትና ከአንድ ጽዋ የምንጠጣባት ቤተሰብ ነች።

በአፍሪካ የሚገኙ ሰዎች ለጎሳቸውና ለባህላቸው እንዲህ ዓይነት ታማኝነት የሚያሳዩት፤ ግንኙነታቸው፤ ደገኝነታቸውና የሕይወት ትርጉማቸው ከተስፋፋው ቤተሰባቸውና ጎሳቸው ጋር በመቆራረት የሚከናወን በመሆኑ ነው። የቤተ ክርስቲያንም ሁኔታ የበለጠ ጥልቀት ያለው ከመሆኑ በተር ይህንኑ የሚመስል ነው። አብዛኛዎቹ ጎሳዎችና ነገዶች ታላቅና የተከበረ ቅድመ-ትውልዳቸው በሆነ ሰው ላይ የተመሠረተ ስያሜ አላቸው። የነገዱ አባላት በዚያ ቅድመ-ትውልድ ስም

በመጠራታቸው ኩራት ይሰማቸዋል። ክርስቲያንም የሰማይና የምድር ዓይነተኛ አምላክና የነገሥታት ንጉሥ ንብረት በመሆኑ መታወቂያ፣ ደኅንነትና የሕይወት ትርጉም አለው። እርሱም ሕዝቡን ለመዋጀት ደሙን በምድር ላይ አፍሰሶአል። እኛ የታላቁ አምላካችንን የኢየሱስ ክርስቶስ ስም የተሸከምንና (ዮሐ. 11:26) የእርሱ የሆንን ክርስቲያኖች ነን።

በአፍሪካ የቤተሰቡ ሕይወትና ደኅንነት ለግለሰቡ ሕይወትና ደኅንነት አስፈላጊ ነው። ስለ ሆነም፣ ግለሰቡ ለቤተሰቡ፣ ለጎሳውና ለነገዱ በሁኔታዎች ላይ የማይመሠረት ታማኝነት ያሳያል። የእግዚአብሔር ቤተሰብ ለዘላለም የሚቆይ በመሆኑ፣ ለክርስቲያኑም ከዚህ የበለጠ የእግዚአብሔር ቤተሰብ ታማኝነት አስፈላጊ ነው። ክርስቲያን ለክርስቶስ እንደ አዳኙና ጌታው፣ የክርስቶስ አካል ለሆነችው ቤተ ክርስቲያን ደግሞ እንደ መንፈሳዊ ቤተሰቡ ከሁሉም የላቀ ታማኝነት ሊያሳይ ይገባል። ክርስቲያን መሆን ግለት ዘላለማዊ የሆነው የእግዚአብሔር መንግሥት አካል መሆን ግለት ነው።

የኅብረት ጸሎት

ከጸሎት አኳያ ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል ከመሆኗ እውነት አንጻር በጣም አስፈላጊ ተዛምዶ አለ። እግዚአብሔር አብ የኢየሱስ ክርስቶስን ጸሎቶች ስምቶ ይመልሳል? አዎን ይመልሳል (ዮሐ. 11:41-42)። የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን? የክርስቶስ አካል በመሆኗ፣ ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስን ስም ተሸክማለች። ቤተ ክርስቲያን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደ ተገለጸው እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ በኅብረትና ንጹሕ ልብ ስትጸልይ፣ በጸሎት የክርስቶስ ሥልጣን አላት። በእነዚህ ሁኔታዎች እግዚአብሔር (ፊስ የሆነውን) የክርስቶስን ጸሎት እንደሚመልስ ሁሉ፣ (አካል የሆነችውን) የቤተ ክርስቲያንንም ጸሎት ስምቶ ይመልሳል።

እግዚአብሔር የሚሰጣው የግንን ጸሎት ነው? የሁሉም ሃይማኖት ተከታዮች በአንድ ወይም በሌላ ጊዜ ይጸልያሉ፤ ይሁንና፣ ጸሎታቸው እንደሚመለስ እርግጠኞች ሆነው ሊጸልዩ የሚችሉት የትኞቹ የሕዝብ ቡድኖች ናቸው? እግዚአብሔር ጸሎታቸውን እንደሚመልስ አስተማማኝ የተስፋ ቃል የሰጠው ለቤተ ክርስቲያን ብቻ ነው (ማቴ. 18:19-20፣ ማር. 11:22-24፣ ዮሐ. 16:23-24፣ 1 ዮሐ. 5:14-15)። በእግዚአብሔር ፊት የክርስቶስን ስም ሥልጣን የያዘችው ቤተ ክርስቲያን ብቻ ነች። ኢየሱስ፣ «እኔ መረጥኋችሁ እንጂ እናንተ አልመረጣችሁኝም፤ አብዎ በስሜ

የምትለምኑትን ሁሉ እንዲሰጣችሁ . . . ሾምኋችሁ» ብሏል (ዮሐ. 15:16)።

ኢየሱስ ሁለት ወይም ከዚያ የሚበልጡ ክርስቲያኖች በስሙ ቢሰጣሰቡ፣ በመካከላቸው እንደሚገኝ ተናግሯል (ማቴ. 18:20)። በሌላ አባባል፣ (ሬስ የሆነው) ክርስቶስና አካሉ የሆነችው (ቤተ ክርስቲያን) በዚያ ይገኛሉ ግለት ነው። ክርስቲያኖች ከመጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሲረዱ፣ በእግዚአብሔር ፊት ንጹሐንና የተጣመሩ ሲሆኑ፣ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ጸሎቷ በእግዚአብሔር ፊት ተሰምቶ ምላሽ እንደሚያስገኝ በመተግመን ልትጸልይ ትችላለች። እግዚአብሔር ጸሎታቸው እንዳይሰማ የሚከላከል ኃጢአት ወይም ይቅር አለግላት እስከሌለ ድረስ (ማር. 11:25፤ ኢሳ. 59:2)፤ ጸሎታቸውን ለመመለስ የተስፋ ቃል ሰጥቷል (ማቴ. 18:19፤ ዮሐ. 16:23-24)። ሐዋርያው ዮሐንስ፣ «በእርሱ ዘንድ ያለን ድፍረት ይህ ነው፤ እንደ ፈቃዱ እንዳች ብንለምን ይሰማል። የምንለምነውን ሁሉ እንዲሰግልን ብናውቅ ከእርሱ የለመነውን ልመና እንደ ተቀበልን እናውቃለን» ብሏል (1 ዮሐ. 5:14-15)።

እግዚአብሔር የሚሰጣቸው ምላሾች እኛ በምንጠብቀው መንገድ ወይም ጊዜ ሳይመጡ ቢችሉም፣ መልስ ማግኘታችን የማይቀር ነው (ዮሐ. 15:7)። የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን በወገኔ ቤት ለነበረው ጴጥሮስ ስትጸልይ፣ ጴጥሮስ ለክርስቶስ ለመሠቃየትና ለመዋት ጥንካሬ እንዲኖረው ልመና ሳታቀርብ አትቀርም። ይኸውም ያዕቆብ በዚያን ሰዋን ተገድሎ ስለ ነበር ነው (ዮሐዋ. 12:2)። በጴጥሮስ ከወገኔ ቤት መለቀቅ ተስፋ ያደረጉ ባይመስሉም (ዮሐዋ. 12:12-16)፣ እግዚአብሔር ግን ለጸሎታቸው ምላሽ የሰጠው በዚያ መልኩ ነበር።

ኢየሱስ የሲኦል ደጃች ቤተ ክርስቲያንን እንደማይቋቋሙ ገልጾአል (ማቴ. 16:18)። በሌላ አባባል፣ ወደ ሰይጣን መንግሥት የሚወስዱ ደጃች የቤተ ክርስቲያንን ወረራ ሊቋቋሙ አይችሉም። ኢየሱስ የሰይጣን መንግሥት በቤተ ክርስቲያን እንደሚሸነፍ መግለጹ ነበር። የዚህ ዓረፍተ ነገር እውነትነት ክርስትና በኢየሩሳሌም ከነበረው የጥቂቶች ቡድን ስብስብነት በመላው ዓለም ለመሰራጨት በቻለችበት የታሪክ ሂደት ውስጥ ተደጋግሞ ተረጋግጧል።

የእግዚአብሔር ፈቃድ በመንግሥት በሚተላለፉ ውሳኔዎች አማካኝነት በሰይጣንና በኃጢአተኛ ሰዎች ፈቃድ ላይ ይገዛ ዘንድ፣ ክርስቲያኖች ለመንግሥት መሪዎቻቸው እንዲጸልዩ ታዘዋል (1 ጢሞ. 2:1-2)። ለመንግሥት መሪዎች መጸለይ ግልጽ የእግዚአብሔር ፈቃድ በመሆኑ፣ እግዚአብሔር ሕዝቡ በኅብረት ለመንግሥታቸው መሪዎች ሲጸልዩ ምላሽ ይሰጣል። ለዚህ ጉዳይ ትልቅና ከፍተኛ ምሳሌ የሚሆነን በቅርቡ በኮሚኒስት አገሮች ለሚኖሩ ክርስቲያኖች ግልጽ ጸሎት በተሰጠው ምላሽ፣ በብዙ የዓለም ክፍሎች የኮሚኒስት እገዛ መፈራረሱ ነው። ወደ እግዚአብሔር በጸሎት ለመቅረብ በመቻሏት ቤተ ክርስቲያን የታሪክን ምዕራፍ ከተሳሳተው ወደ ተስተካከለው ለመመለስ የሚችሉ ሕዝቦች የሚገኙበት ብቸኛ ተቋም ናት።

በዚህ ምዕራፍ መግቢያ ላይ የተረቡትም ታሪኮች፣ እግዚአብሔር የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን የኅብረት ጸሎት የሚመልሰባቸውን አንዳንድ መንገዶች ያብራራሉ። ኢየሱስ የእግዚአብሔር ፈቃድ በሰማይ እንደሚደረግ በምድርም ይደረግ ዘንድ እንዲጸልዩ ለደቀ መዛሙርቱ አስተምርዋል (ግሪ. 6:10)። በተወሰኑ ሁኔታዎች እንደዚህ መጸለይ በእግዚአብሔር ፈቃድ መሠረት መጸለይ ነው።

በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያኑ መካከል ያለው ግንኙነት እንዲህ የገላ በመሆኑ፣ ኢየሱስ በደግሰቱ መንገድ ለጳውሎስ፣ «ሳውል፣ ሳውል፣ ለምን ታላቋደደሃለህ?» ብሏል (ዮሐ. 9:4)። ኢየሱስ ለሳላል ለምን እንዲህ አለው? ጳውሎስ ተከታዮቹን እንጂ ኢየሱስን እያሳደደ አልነበረም። ይሁንና፣ ኢየሱስ ንግግሩን በመቀጠል፣ «አንተ የምታሳድደኝ እኔ ኢየሱስ ነኝ» ብሏል (ቁ. 5)። ኢየሱስ ስለ መንፈሳዊ እውነታ እየተናገረ ነበር። (ራስ የሆነው) ኢየሱስና (እኩሉ የሆነችው) ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ ሁኔታ እንደ አንድ የተጣመሩ በመሆናቸው፣ በክርስቶስ ላይ የሚፈጸም ግንኙነት ነገር በሕዝቡ ላይ ሲፈጸም፣ በሕዝቡ ላይ የሚደርስ ግንኙነትም ነገር በክርስቶስ ላይ ይደርሳል። ኢየሱስ ለተከታዮቹ፣ «ዓለም ቢጠላችሁ ከእናንተ በፊት እኔን እንደ ጠላኝ አወቁ ... እኔን አሳደውኝ እንደ ሆኑ እናንተን ደግሞ ያሳድዱክላችኋል፤ ቃሌን ጠብተው እንደ ሆኑ ቃላችሁን ደግሞ ይጠብቃሉ» ቢል ተናገሯል (ዮሐ. 15:18-20)። ጳውሎስም፣ «ክርስቶስ በአብ ክብር ከሙታን እንደ ተነሣ እንዲሁ እኛም በአዲስ ሕይወት እንድንመሳለስ፣ ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ በጥምቀት ከእርሱ ጋር ተቀበርን» ብሏል (ሮሜ. 6:4-5)።

በክርስቶስና በሕዝቡ መካከል ባለው አንድነት አንደኛው ተዛምዶ ክርስቲያኖች የክርስቶስ አምባሳደሮች ተብለው መጠራታቸው ነው (2 ቆሮ. 5:20)። አምባሳደር በሌላ አገር መንግሥቱን በይፋ ወክሎ የሚቀርብ ሕጋዊ ባለሥልጣን ነው። ከአገሩ መንግሥት ደንብ (ፈቃድ) አኳያ እስከ ተናገረ ድረስ፤ የአምባሳደሩ ይፋዊ ቃላት ከመንግሥቱ የበላይ ባለሥልጣናት እኩል ሥልጣን ይኖራቸዋል! የቤተ ክርስቲያንም ሁኔታ እንዲሁ ነው። ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ስም የመጸለይ፣ በክርስቶስ ስም የመናገርና በዚህ ዓለም የክርስቶስ ወኪል ሆኖ የመሥራት ሥልጣን አላት። የእውነተኛ የኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ጸሎቶች ከእግዚአብሔር ቃል ጋር ተስማምተው ከቀረቡ፤ የክርስቶስ ሥልጣን አላቸው። በምድር ላይ ማንኛውም ሌላ ግለሰብ፣ ነገድ፣ ሕዝብ፣ የሕዝብ ቡድን ይህንን ሥልጣን አላገኘም። በዚህ በአሁኑ ዓለም በእግዚአብሔር ፈንታ የምትናገረው የኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ነች። ኢየሱስ፣ «በምድር የምታስሩት ሁሉ በሰማይ የታሰረ ይሆናል፤ በምድርም የምትፈቱት ሁሉ በሰማይ የተፈታ ይሆናል» የሚል አስደናቂ ቃል የተናገረው ለዚህ ነው (ማቴ. 18:18)።

ይህ የውክልና ሥልጣን የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ጸሎት ጴጥሮስን በመለኮታዊ ሁኔታ ከእስር ቤት ካስወጣበት ሁኔታ አንጻር ሊታይ ይችላል ። አናሳ ቁጥር ያላቸው የቤተ ክርስቲያን ቡድን ለጴጥሮስ አጥብቀው ቢጸልዩም (የሐዋ. 12:5)፤ የሐዋርያት ሥራ 12:15 እንደሚጠቁመን ጴጥሮስ ተፈቶ የማየት ተስፋ አልነበራቸውም። ያልተረዱት ነገር ቢኖር ጸሎታቸው ከእነርሱ እጅግ የበለጠውን አካል እንዳካተተ ነበር። ኢየሱስ ራሱ በሕዝቡ ጸሎት አማካኝነት ለጴጥሮስ መፈታት ወደ አብ እየታተተ ነበር። አናሳዬቱ ቤተ ክርስቲያን እስክትደነት ድረስ፤ እግዚአብሔር መልአኩን ልኮ ጴጥሮስን ከእስር ቤት አስወጣው (የሐዋ. 12:7-11)።

በዓለም ሁሉ እውነተኛዬቱ ቤተ ክርስቲያን የኃጢአትን ግርዶሽ በግስወገድ በአንድ ልብና አሳብ ወደ አብ ስትጸልይ የሚሆነው ይኸው ነው። ኢየሱስ ራሱ በአካሉ ግለትም በቤተክርስቲያኑ ሕዝብ በኩል ስለሚታትት፤ አብ ምላሹን ይሰጣል። ኢየሱስ፣ «ከእናንተ ሁለቱ በምድር በማናቸውም በሚለምኑት ነገር ሁሉ ቢሰማሙ በሰማያት ካለው ከአባቴ ዘንድ ይደረግላቸዋል። ሁለት ወይም ሦስት በስሜ በሚሰበሰቡበት በመካከላቸው እሆናለሁና» ያለው ለዚህ ነው (ማቴ. 18:19-20)።

የቤተ ክርስቲያን ታሪክ እግዚአብሔር ለሕዝቡ የተባበረ ጸሎት በሰጣቸው ምላሾች የተሞላ ነው። በናይጄሪያ ካዱና መንደር ውስጥ የሚገኙ አነስተኛ ቁጥር ያላቸው ክርስቲያኖች እግዚአብሔር በበንደል ግዛት በምሥጢር የተሰፋፋውን የእስግተኞች ጎብረተሰብ ዕድገት እንዲገታ ለመጸለይና ለመጽዋ ዘመትር ቅዳሜ ይሰበሰባሉ። ከጥቂት ሳምንታት በኋላ፣ የበንደል ግዛት መንግሥት የምሥጢር ጎብረተሰቡ ሕግ-አልበኝነት የሚገልጽ ሕግ አወጣ። በ1994 የአሜሪካ ሚሳይል በሐይቲ ላይ በሚወነጨፍበት ምሽት፣ የተወሰኑ ክርስቲያኖች ጌታ ከዚያች አገር የብዙ ሰዎችን ጥትና ሥቃይ እንዲያስወግድ ለመጸለይ ተሰባስቡ። በዚያው ምሽት፣ የሐይቲ ወታደራዊ መሪዎች ውጊያውን ወረዙ። የፓሪሾት ዕቅዶች ለተግባር እየተዘጋጁ ሳለ ወረራው ታገደ። ይህ እውነት፣ እግዚአብሔር ሕዝቡ ከንጹሕ ልብና ከፈቃዱ አኳያ በተባበረ መንፈስ የሚያቀርበውን ጸሎት እንደሚሰግ ያሳየናል (1 ዮሐ. 5:14-15)።

ዋናዎቹ የሚያሳዝኑ ነገር፣ አብዛኛዎቹ እግዚያ አብያተ ክርስቲያናት በተባበረ ጸሎት ዕድላቸው እንደሚገኝ አልመጠቀማቸው ነው። ይህ ቢሆን ፕሮ፣ ካሁን በበለጠ ስኬት የእግዚአብሔርን መንግሥት ማስተዋወቅ ነበር። ካሁን የበለጠ መልካም ነገር በዓለም ውስጥ ሊያደርጉ ይችሉ ነበር። እንዲሁም፣ ካሁን የበለጠ የክቶውን ኃይላት በዓለም ሊዘላኩ ይችሉ ነበር።

በትክክል በክርስቶስ ያላትን ሥልጣን ብትጠቀም፣ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በተባበረ ጸሎቷ ምን ያህል ተግባር ታከናውን ነበር? መልሱ የእግዚአብሔር ፈቃድ በከተ ሰዎችና በሰይጣንም ዕቅድ ላይ ድል እንዲያደርግ ምክንያት ስለምትሆን፣ ክርስቲያኖች በዙሪያቸው ያለውን ዓለም በከፍተኛ ደረጃ ሊለውጡ ይችሉ ነበር የሚል ነው። ኢየሱስ፣ «ፈቃድህ በሰማይ እንደ ሆነች፣ እንዲሁ በምድር ትሁን» ብለን እንድንጸልይ አስተምርናል (ማቴ. 6:10)። እግዚአብሔር እንዲህ ዓይነቶቹን ጸሎቶች እንደሚመልስ እርግጠኛ ባይሆን ፕሮ፣ ኢየሱስ ሕዝቡ በዚህ መንገድ እንዲጸልዩ ለምን ያስተምራል?

ችግሩ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ስለ አገራቸው ወይም ስለ ዓለም ታላላቅ ችግሮች እምብዛም አለመጸለያቸው ነው። በዙሪያቸው እየተሠቃየ ሳለው ዓለም ከመጸለይ ይልቅ ለራሳቸውና ለችግሮቻቸው መጸለፋትን ይመርጣሉ። ይበልጥ ለዓለም ቢጸልዩ ፕሮ፣ ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስን የወንጌል ስብከት እስከ ምድር ዳርቻ ባደረሰችው ነበር። ኢየሱስ፣ «እንግዲህ ሂዱና አሕዛብን ሁሉ ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው» ቢል

አዘአል (ግቲ. 28:19)። በተጨማሪም፡ «የመከፋን ጌታ ወደ መከፋ ሠራተኞች እንዲልክ ለምኑት» ብሏል (ግቲ. 9:38)።

በዓለም ከሁሉም በላይ ፍጥነት የምታድግ ሚሲዮናዊት ቤተ ክርስቲያን በኮሪያ ትገኛለች። ለምን ይሆን? ምክንያቱም በኮሪያ ያለችው ቤተ ክርስቲያን ጸሎትን በትጋት ትወጣለችና ነው።

መላዋ ቤተ ክርስቲያን በጸሎት ብትዋጋ ኖር፡ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ከአያሌ ክፋቶች ነፃ ይወጡና ብዙዎች የሰይጣን ጥቃቶችም ይወገዱ ነበር። ኢየሱስ ሕዝቡ፡ «ከክፉ አድነን» ብለው እንዲጸልዩ አስተምርአቸዋል (ግቲ. 6:13)።

መንፈሳዊ ስጦታዎች

የክርስቶስ አካል ክፍል እንደ መሆኑ፡ እያንዳንዱ ክርስቲያን እንድ ወይም ከዚያ የበለጡ መንፈሳዊ ስጦታዎች በመንፈስ ቅዱስ ተሰጥተውታል (1 ኢፕ. 4:10)። እነዚህም ስጦታዎች የተሰጡት ቤተ ክርስቲያን እንድትጠነከርና በግንበረሰቡም ውስጥ የእግዚአብሔርን ዓላማዎች ለማከናወን እንድትችል ነው።

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ታድግና በአግባቡ አገልግሎት ትሰጥ ዘንድ፡ እግዚአብሔር እያንዳንዱ ምእመን በመንፈሳዊ ስጦታው እንዲጠቀም ይፈልጋል (1 ቆሮ. 12:12-20)። በ1ኛ ቆሮንቶስ 12፡ እውሎስ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኘውን የእያንዳንዱን አማኝ ጠቀሜታ ከሰው የአካል ክፍሎች ጠቀሜታ ጋር ያወዳድራል። አካሉ በተገቢው ሁኔታ ግልጋሎት ይሰጥ ዘንድ እያንዳንዱ የሰውነት ክፍል አስፈላጊና ጠቃሚ ነው። እንደዚሁም፡ ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በአግባቡ ግልጋሎት ለመስጠት እያንዳንዱ ክርስቲያን አስፈላጊና ጠቃሚ ነው።

አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ታድግና በአግባቡ ግልጋሎት ትሰጥ ዘንድ፡ እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን አባል ልዩ ችሎታዎችን ሰጥቷል (1 ቆሮ. 12:4-7)። ሐዋርያው ኢፐርስ፡ «ልዩ ልዩን የእግዚአብሔርን ጸጋ ደጋግ መጋቢዎች እንደ መሆናችሁ፡ እያንዳንዳችሁ የጸጋን ስጦታ እንደ ተቀበላችሁ መጠን በዚያው ጸጋ እርስ በርሳችሁ አገልግሎት ግንዎ ሰው የሚናገር ቢሆን፡ እንደ እግዚአብሔር ቃል ይናገር፤ የሚያገለግልም ቢሆን፡ እግዚአብሔር በሚሰጠኝ ጋይል ነው ብሎ ያገልግል፤ ከብርና ሥልጣን እስከ ዘላለም ድረስ ለእርሱ በሚሆነው

በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል እግዚአብሔር በነገር ሁሉ ይከብር ዘንድ። ብሏል (1 ኢፕ. 4:10-11)።

እንደ ኢፕሮስ አባባል፣ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታዎች በሁለት ምድብ ተከፍለዋል። የንግግር ስጦታዎችና የአገልግሎት ስጦታዎች አሉ። የንግግር ስጦታዎች ምሳሌዎች እንደ ትንቢት መናገር (ሮጌ 12:6)፣ ግስተግር (ሮጌ 12:7)፣ ሌሎችን መምከር (ሮጌ 12:8)፣ የጥበብ ቃላት ግፍለት (1 ቆሮ. 12:8)፣ በልሳናት መናገርንና በልሳናት የተነገረውን መተርጎምን ያጠቃልላሉ (1 ቆሮ. 12:10)። የአገልግሎት ስጦታዎች ምሳሌዎች መሪነት፣ ልግስና፣ ምሕረትን ግድረግ (ሮጌ 12:8)፣ ፈውስ (1 ቆሮ. 12:9) እና መናፍስትን መለየትን ያጠቃልላሉ (1 ቆሮ. 12:10)። እግዚአብሔር የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን እርስ በርሳቸው ለመረዳዳትና ለመጠናከር በእነዚህ ስጦታዎች እንዲጠቀሙ ይፈልጋል (1 ኢፕ. 4:10፤ 1 ቆሮ. 12:7፤ 14:12)። ክርስቲያኖች አጥቢያ ቤተ ክርስቲያንን ለግንቦ ስጦታዎቻቸውን ለመጠቀም እንዲችሉ እግዚአብሔር የትኛውን መንፈሳዊ ስጦታ እንደ ሰጣቸው ግጥሞች በጣም አስፈላጊ ነው።

ፈ. ክርስቲያን የትኛውን መንፈሳዊ ስጦታ እንደ ተቀበለ እንዴት ያውቃል? መንፈሳዊ ስጦታህን ለግጥም አራት ነገሮችን ልታደርግ ትችላለህ።

1. ዝርዝር ስጦታዎችን ከተጠቀሱባቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች አጥንተህ ተረዳ፤ ለምሳሌ 1ኛ ቆሮንቶስ 12 እና ሮጌ 12።
2. ስጦታዎቹ በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዴት እንዳገለገሉ ለግጥም በሐዋርያት ሥራ የተረቡበትን ሁኔታ አጥና።
3. እግዚአብሔር ለጉባኤው በጎነት በግጥተምበትና በግረባርክበት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምን ልትመራ እንደሚችል ፈልገህ አግኝ።
4. ሌሎች የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያንህን አባላት በመጠየቅ ስጦታህ የትኛው እንደ ሆነ አረጋግጥ።

እግዚአብሔር ለእያንዳንዱ አግኝ ከሰጣቸው መንፈሳዊ ስጦታዎች በተጨማሪ፣ ብዙ ስጦታ ያላቸውንም ሰዎች ለቤተ ክርስቲያን ሰጥቷል። እነዚህም ሐዋርያትን (ቤተ ክርስቲያን መሥራቾችን)፣ ኪሊስታን፣

ወንጌላውያንን፤ መጋቢያንንና መምህራንን ያጠቃልላሉ (ኤፌ. 4:11)። እግዚአብሔር እነዚህ በስጦታ የበለጸጉት ሰዎች ሌሎችን በተሻለ ሁኔታ ጌታን ለማገልገል እንዲያስታጥቁ ይፈልጋል (ኤፌ. 4:12)።

ሰ. ቤተ ክርስቲያን ከሰው ልጅ ጋር ላላት ግንኙነት የእግዚአብሔር ዕቅድ ምንድን ነው?

አንዳንድ ሰዎች ዛሬ እግዚአብሔር ለዚች ዓለም ጉዳይ እምብዛም ግድ እንደሌለው ያስባሉ። ሌሎች ደግሞ ለሰው ልጆች ዝናብና እህል በመስጠት ዓለምን ከማጽናት የበለጠ ተግባር እንደማይከናውን ያስባሉ። ብዙ ሰዎች እግዚአብሔር አጽናፈ-ኃለሙን እንደ ፈጠረ ቢያምኑም፤ አሁን ግን ልክ እንደ ሰው ሰዓትን ሞልቶ እንደሚተው ሁሉ እርሱም ዓለምን በራሱ እንዲንቀሳቀስ አድርጎ እንደ ተወው ያስባሉ። መጽሐፍ ቅዱስስ ምን ይላል?

መጽሐፍ ቅዱስ ዛሬ በዓለም ውስጥ የእግዚአብሔር ዋንኛ ሥራ ቤተ ክርስቲያኑን ከማነፁ ተግባር ጋር የተያያዘ መሆኑን ይገልጻል። ኢየሱስ፤ «ቤተ ክርስቲያኔን እሠራለሁ፤ የገሃነም ደጃችም አይችሉአትም» ብሏል (ማቴ. 16:18)። ኢየሱስ በምድር ከሁሉም ጎሳና ብሔሮች ከሚገኙ ወንዶችና ሴቶች ቤተ ክርስቲያኑን እያነፀ ነው (ራእይ 5:9)። እግዚአብሔር ከ4000 ዓመታት በፊት ለአብርሃም ይህንኑ ተግባር እንደሚያከናውን ቃል ገብተለት ነበር። የተስፋ ቃሉም፤ «እግዚአብሔርም አብራምን አለው፡- . . . ታላቅ ሕዝብም አደርግሃለሁ፤ እባርክሃለሁ፤ ስምህንም አከብረዋለሁ . . . ለበረከትም ሁን፤ . . . የምድር ነገዶችም ሁሉ በአንተ ይባረካሉ» የሚል ነበር (ዘፍጥ. 12:1-3)።

ለመሆኑ እግዚአብሔር በምድር ላይ የሚገኙትን ቤተሰቦች ሁሉ በአንድ የከብት ጭራ ተከትሎ በሚዟር ዘላን በኩል የሚባርከው እንዴት ነው? መልሱ በገላትያ 3:7-9 ውስጥ ተብራርቷል፡- «እንኪያስ ከእምነት የሆኑት እነዚህ የአብርሃም ልጆች እንደ ሆኑ እወቁ። መጽሐፍም እግዚአብሔር አብርሃምን በእምነት እንዲያጸድቅ አስቀድሞ አይተ፤ በአንተ አሕዛብ ሁሉ ይባረካሉ ብሎ ወንጌልን ለአብርሃም አስቀድሞ ሰበከ። እንደዚህ ከእምነት የሆኑት ካመነው ከአብርሃም ጋር ይባረካሉ።» አብርሃም የክርስቶስ ቅድመ-ትውልድ ነበር። እንዲሁም፤ አብርሃም

እግዚአብሔርን ያመነ ሰው በመሆኑ በክርስቶስ ለሚያምኑት ሁሉ አባት ነው። በሌላ አባባል፤ ከአብርሃም ጀምሮ እግዚአብሔር በእምነት አማካኝነት የደገንነትን በረከት ለሰዎች ሁሉ አዘጋጅቷል ማለት ነው።

አብርሃም ለእምነቱ በእግዚአብሔር እንደ ተባረከ ሁሉ፤ በክርስቶስ የሚያምኑ ሁሉ የተባረኩ ናቸው። ቤተ ክርስቲያን ወደ ሁሉም የዓለም ነገዶችና ብሔሮች ስትስፋፋ፤ የእነዚያ ነገዶችና ሕዝቦች አባላት በክርስቶስ በማመንና የቤተ ክርስቲያኑ አካል በመሆን ይባረካሉ።

አንዳንድ ሰዎች በአፍሪካና በሌሎችም አገሮች እግዚአብሔር በተለይ ለአይሁዶች እንዳደላላቸው ያስባሉ። ይህ ሐሰት ነው። እግዚአብሔር ለማንም አያዳላም (የሐዋ. 10:34-35፤ ሮሜ 2:11)። እግዚአብሔር ይህንኑ እውነት ወግ አጥባቂ አይሁዳዊና ፈሪሳዊ በነበረው ጳውሎስ አማካኝነት ገልጾአል፡- «በአይሁዳዊና በግሪክ ሰው መካከል ልዩነት የለምና፤ አንዱ ጌታ የሁሉ ጌታ ነውና፤ ለሚጠሩትም ሁሉ ባለ ጠጋ ነው» (ሮሜ 10:12)።

ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ ወንጌሉን ለዓለም ሕዝቦች ሁሉ እንዲያደርሱ ከማዘዙ (ማቴ. 28:19) ከሰባት መቶ ዓመታት በፊት እግዚአብሔር በአይሁዳዊው ነቢይ ኢሳይያስ በኩል፤ «እናንተ የምድር ዳርቻ ሁሉ፤ እኔ አምላክ ነኝና፤ ከእኔም በቀር ሌላ የለምና ወደ እኔ ዘወር በሉ ትድኑማላችሁ» ቢል ተናግሯል (ኢሳ. 45:22)። እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ ስለሚወድ፤ በንስሐና በእምነት ወደ እርሱ እንዲመለሱ ይቻላል። እግዚአብሔር አይሁዳዊ፤ አፍሪካዊ፤ ቻይናዊ ወይም ሌላ ማንኛውም ዜጋ ብሎ አይለይም። እግዚአብሔር የሰውን ልጅ ሁሉ ለማዳን በወጠነው ዕቅድ ውስጥ አይሁዳውያን ልዩ ሚና ከመጫወታቸው በቀር እግዚአብሔር ለማንም አላደላም (ሮሜ 9:4-5)።

እግዚአብሔር የቅዱስ መቅደሱን ማለትም የቤተ ክርስቲያንን ግንባታ ለማግኘት ከሁሉም ነገድና ሕዝብ ሰዎችን ወደ ራሱ እየጠራ ነው። በመጀመሪያው የክርስቲያን ቤተ ክርስቲያን ጉባኤ ላይ ሐዋርያው ያዕቆብ ይህንኑ ታላቅ የእግዚአብሔር ዕቅድ በሚከተሉት ቃላት አጠቃሷል፡- «ወንድሞች ሆይ፤ ስሙኝ። እግዚአብሔር ለስሙ የሚሆንን ወገን (አይሁዳዊ ካልሆኑት) ከአሕዛብ ይወስድ ዘንድ አስቀድሞ እንደት እንደ ንበኝ ስምዎን (ጲጥሮስ) ተርኮአል» (የሐዋ. 15:13-14)። ዛሬ እግዚአብሔር በዓለም ውስጥ በሥራ ላይ ነው። የቅዱስ ባሕርዩን የላቀ

ደረጃዎች የሚገልጹትን ልዩ ሕዝቦች ለራሱ እየጠራ ነው (1 ዲ. 2:9)። በዓለም ከሚገኙ ወንዶችና ሴቶች ለራሱ ክብር ቤተ ክርስቲያንን እየመሠረተ ነው። እንደ ቀን ይህ ታላቅ የእግዚአብሔር ሥራ ከፍጻሜ ይደርሳል።

ሸ. የቤተ ክርስቲያን ዓላማ ምንድን ነው?

እግዚአብሔር በክርስቶስ ደም በገዛቸው ልዩ ቅዱስ ሕዝቦቹ አማካኝነት ለመፈጸም የሚፈልገው ተግባር ምንድን ነው? ለቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር ዓላማዎች ምንድን ናቸው?

ምስጋናና አምልኮተ-እግዚአብሔር

ለዘላለም የምትኖረው ቤተ ክርስቲያን ልታከናውን የሚገባት ቀደምት ዓላማ፣ ለእግዚአብሔር የሚገባውን ምስጋናና አምልኮ ማቅረብ ነው። በኢሳይያስ 43:21 እግዚአብሔር ሕዝቡን፣ «ምስጋናዬን እንዲናገሩ ለእኔ የፈጠርሁት ሕዝብ» ሲል ገልጿል። በኤፌሶን 1:12 አማኞች «ለክብሩ ምስጋና» እንደሚኖሩ ተገልጾአል።

የወንጌል ስርጭትና ምስክርነት

በተጨማሪም፣ ቤተ ክርስቲያን የምትኖረው ሰዎችን ለክርስቶስ ለመግረከና ለዓለምም እግዚአብሔር እንዴት እንዲኖሩ እንደሚፈልግ ለማሳየት ነው። ቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔር ይከብር ዘንድ የኢየሱስ ክርስቶስን ባሕርይ የምትገልጽ መግሪያ ነች (1 ዲ. 2:9-12)። ኢየሱስ ሕዝቡ የዓለም ብርሃን እንደ ሆኑ ገልጾአል (ማቴ. 5:14-16)። ብርሃን ጨለማን ይገፋል። እግዚአብሔርም ቤተ ክርስቲያኑ በጨለማው ዓለም ውስጥ ብርሃን እንድትሆንለት ይፈልጋል። ቤተ ክርስቲያኑ ለዓለም ትክክልና ስሕተት የሆነውን በማሳየት የአኗኗር ምሳሌነትን እንድታሳይ ይፈልጋል።

እግዚአብሔር እንዴት እንዲኖሩ እንደሚፈልግ በትክክል ለማወቅ፣ ሰዎች ከእርሱ ጋር የግል ገንኙነት ማድረግ አለባቸው። የመጀመሪያው ገንኙነት በኃጢአት ስለ ተደረጠ፣ ሰዎች ከሁሉ አስቀድመው ከእግዚአብሔር ጋር መታረቅ አለባቸው። ስለ ሆነም፣ የዓለም ብርሃን እንደ መሆኗ የቤተ ክርስቲያን እጅግ አስፈላጊው የምስክርነት አካል፣ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት እንዴት ከእግዚአብሔር ጋር እንደሚታረቁና ለኃጢአታቸው ይቅርታ እንደሚያገኙ መናገር ነው።

(ሉቃ.24:46-47)። ቤተ ክርስቲያን በተቻላት ጓትም ሁሉ ሰዎችን ወደ ገስሐና በክርስቶስ ወደ ግመን ግምገማት አለባት።

ሰናይ ምግባራት

አዲስ ኪሳን፣ «እኛ ፍጥረቱ ሃንና፤ እንመሳለስበት ዘንድ እግዚአብሔር አስተድሞ ያዘጋጀውን መልካሙን ሥራ ለግድረግ በክርስቶስ ኢየሱስ ተፈጠርን» ይላል (ኢፌ. 2:10)። ኢየሱስ ክርስቲያኖች «የዓለም ጩካ» እንደ ሆኑ ተናግሯል (ማቴ. 5:13-14)። ጩካ ሰናይ ምግባራት ተያያዥ አላባች ናቸው። ጩካ የምግብን ጣዕም ለግግረጥና ብልሽትን ለመከላከል ይረዳል። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ ቤተ ክርስቲያንም እግዚአብሔር ለሰው ልጅ በወጣነው ዕቅድ ከሁሉም የሚሻለውን ለግስገኘት ተዳቋማለች። እግዚአብሔር ለሰው ልጅ ያለው ዕቅድ በሕዝቡ ሕይወት ውስጥ መታየት አለበት። ክርስቲያኖች በሰናይ ምግባራታቸው ሁሉ ሰዎች በጋብቻ፣ በቤተሰብ፣ በሥራ፣ በግንበረሰብና በሕይወት ግንኙነቶች ሁሉ እንዴት ሊኖሩ እንደሚገባ እርእያ ይሆናሉ።

ታሪክ በተደጋጋሚ ሁኔታ የክርስቶስ ሕዝቦች ምሕረትን፣ በጎነትንና የእግዚአብሔርን ፍትሕ በሚገልጹ ግንበራዊ እንቅስቃሴዎች ግንባር ቀደም ሆነው እንደሚገኙ ያሳያል። ለዚህ ምሳሌ የሚሆነን በዊልያም ዊልበርፎርስ መሪነት የተካሄደው የብሪታኒያው የፀረ-ባርነት ትግል ነው። ይህ ሰው የባርነትን ፍትሕ-አልበኝነትና ከፋት በተመለከቱ ሌሎች ክርስቲያኖች በመበራታት ትግሉን ቀጥሎ ነበር። በዓለም ቤተ ክርስቲያን በተተካለችባቸው ስፍራዎች ሁሉ በክርስቲያኖች እማካኝነት ወላጅ የሌላቸው ሕፃናት ግለደጌዎች፣ የዓይነት-ሰውነትና የደናቁርት ትምህርት ቤቶች፣ የአካል ስንኩሳን አገልግሎቶች፣ ችግርተኞችንና የተጣሉትን ለግዝ የሚያስችሉ ሌሎች ሕጋዊና ግንበራዊ እርምጃዎች ተወስደዋል።

በተጨማሪም፣ ጩካ የምግብን መበላሸት ይከላከላል። እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ግንበረሰቡን የበለጠ ከቶ ከመሆን እንድትጠብቅ ይፈልጋል። በመልካም የምሕረትና የቸርነት ተግባራት፣ እንዲሁም በጸሎት፣ እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን ዓለምን አሁን ካለችበት ወደ ከፋ አዘቅት እንዳትገባ እንድትከላከል ይፈልጋል። እግዚአብሔር የቤተ ክርስቲያኑ ሰናይ ምግባራት የሰውን ሕይወት ጠቅላላ ገጽታ እንዲያስሱ ይፈልጋል። የቤተ ክርስቲያን በዚህ ግልጽ መጥሮ መንፈስ ቅዱስ በዓለም ከፋት እንዳይስፋፋ ከሚያገድባቸው መንገዶች አንዱ ነው።

በቤተ ክርስቲያን አማካኝነት የዓለም ሰዎች ሁሉ እርሱን፣ ግዳንን፣ በጎነቱን፣ ፍቅሩንና ከብሩን እንዲያውቁ ግድረግ የኢየሱስ ዕቅድ ነው [መዝ. (67):1-2፣ 7፣ (98):2-3፣ ኤፌ. 3:1-11]። ክርስቶስ በምድር ላይ ከሚገኝ ዘር፣ ነገድና ቋንቋ ሁሉ ወንዶች፣ ሴቶችና ወጣቶችን በማሰባሰብ ቤተ ክርስቲያኑን እየመሠረተ ነው (ማቴ. 28:19-20፣ ራእይ 5:9-10፣ 7:9-10)። ይህ ግንባታ ሥራ ሲፈጽም ኢየሱስ ይመለስና መንግሥቱን በምድር ላይ ይመሠርታል፤ ያኒም ቤተ ክርስቲያኑ ከእርሱ ጋር በዓለም ላይ ትገዛለች (ራእይ 5:9-10፣ 11:15)።

ጎብረትና መታነሶ
ሌላው የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ዋና ዓላማ በእግዚአብሔር ሕዝቦች መካከል የሚኖር የጋራ ጎብረትና መደጋገፍ ነው (የሐዋ. 2:42)። «ዊራር ከሌሎች ጋር ተሰብስቦ ሲግገድ በደንብ ይነዳል። ከእሳቱ ሲወጣና ለብቻው እንዲነድ ሲደረግ ግን ይጠፋል። ይህም ክርስቲያን በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከሌሎች አማኞች ጋር ጎብረት ግድረግ እንዳለበት ያብራራል። የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን በጌታ ያላቸውን ልምድ በመጋራት (የሐዋ. 2:42)፣ በቃሉ ትምህርት (ቶላ. 2:7)፣ እንዲሁም የመንፈስ ቅዱስን ስጦታዎች በመጠቀም (1 ቆሮ. 12:7-30) በእግዚአብሔር ፍቅርና በኢየሱስ ክርስቶስ ባላቸው እምነት ሊተናነቡ ይገባል (ኤፌ. 4:15-16)።

በክርስቶስ የሚገኝ ዘላለማዊ ርስት

ኢየሱስ ለሕዝቡ ዘላለማዊ ርስት ለመስጠት ያቅዳል (ራእይ 21:7)። መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር የሆነውን ንብረት ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር አብረን እንደምንወርስ ይገልጻል። እግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ ርስት ተካፋይ እንድትሆን ዐቅዷል (ሮሜ 8:17፣ ኤፌ. 1:9+11)። ገላትያ 4:7፣ «ልጅም ከሆንህ ደግሞ በክርስቶስ የእግዚአብሔር ወራሽ ነህ» ይላል።

ወላጆች ብዙውን ጊዜ በሕይወት ዘመናቸው ያፈሩትን ንብረት ለልጆቻቸው ያወርሳሉ። ይህ በውርስ ያገኙት እንጂ ያልተበት ንብረት አይደለም። ወላጆች ነዛዜ ሳይሰጡ በሚሞቱበት ጊዜ እንኳ ብዙ መንግሥታት የወላጆችን ንብረቶች ለልጆቻቸው የሚያድል ሕግ አላቸው። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ የእግዚአብሔር ልጆች የእግዚአብሔር ወራሾች ናቸው። ለግሙን ሊያስቸግር ቢችሉም፣ መጽሐፍ ቅዱስ ግን ክርስቲያኖች

ከክርስቶስ ጋር የእግዚአብሔር የሆነውን ንብረት ሁሉ እንደሚወርሱ ያስተምራል። እውሉስ፡ «ሁሉ የእናንተ ነውና . . . ገላምም ቢሆን ሕይወትም ቢሆን ሞትም ቢሆን ያለውም ቢሆን የሚመጣውም ቢሆን፤ ሁሉ የእናንተ ነው፤ እናንተም የክርስቶስ ናችሁ ክርስቶስም የእግዚአብሔር ነው» ብሏል (1 ቆሮ. 3:21-23)።

ከዚህ ውርስ መካከል ከፊሉ ክርስቲያኑ አዲስ ሕይወት ከተቀበለበት ጊዜ ጀምሮ የሚታደለው ነው፤ ይህም እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ የምንለምነውን ጸሎት ሰምቶ ለመመለስ ተስፋ የሰጠበት ዓይነት ነው (ዮሐ. 16:24)። የክርስቶስን የትንሣኤ አካል የሚመስል የትንሣኤ አካል መልበስን የመሳሰሉ የዚህ የተስፋ ቃል ሌሎች ከፍሎች ቢሆኑ እነኝህንም ወደፊት የምናገኛቸው ናቸው (ፊልጵ. 3:21)።

ቀ. በአዲስ ኪዳን በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያን መካከል ያለውን ግንኙነት ለመግለጽ ያገለገሉ ዐበይት ማብራሪያዎች ምንድን ናቸው?

በአዲስ ኪዳን ስለ ቤተ ክርስቲያንና ቤተ ክርስቲያን ከክርስቶስ ጋር ስላላት ግንኙነት ለመግለጽ ያገለገሉ አያሌ ማብራሪያዎች አሉ። የእነዚህም ማብራሪያዎች ማጠቃለያ እነሆ፡-

1. ክርስቶስ ራስ ቢሆን፤ ቤተ ክርስቲያን አካሉ ነች (ቆላ. 1:18፤ ኤፌ. 1:22-23)።

2. ክርስቶስ የግዕዝን ራስ ቢሆን፤ ክርስቲያኖች የእግዚአብሔር መቅደስ የድንጋይ ጡቦች ናቸው (ኤፌ. 2:19-22፤ 1 ኢጥ. 2:5-7)።

3. ክርስቶስ መሽራው ቢሆን፤ ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ መሽሪት ነች (2 ቆሮ. 11:2፤ ኤፌ. 5:25-27፤ 32፤ ራእይ 21:9)።

4. ክርስቶስ መልካም እረኛ ቢሆን፤ ቤተ ክርስቲያን የግሰግሪያው በግ ነች [መዝ. (100):3፤ ዮሐ. 10:1-16፤ 1 ኢጥ. 5:2-4]።

5. ክርስቶስ ሊቀ ካህን ቢሆን፤ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን በእግዚአብሔር ፊት ካህናት ናቸው (ዕብ. 8:1፤ 1 ኢጥ. 2:5፤ ራእይ 5:10)።

6. ክርስቶስ የወይኑ ግንድ ሲሆን፤ የቤተ ክርስቲያን ምእመናን የወይኑ ቅርንጫፎች ናቸው (ዮሐ. 15:1-6)።

7. ክርስቶስ ንጉሥ ሲሆን፤ ቤተ ክርስቲያን የንጉሡ መንግሥት ነች (ማቴ. 25:34፤ ሉቃ. 12:31-32፤ 22:29-30)።

በ. እንዲህ የበረከቱ የተለያዩ የእምነት ክፍሎችና አብያተ ክርስቲያናት የሚታዩት ለምንድን ነው?

ክርስቲያኖች በዓለም አቀፍ ደረጃ በክርስቶስ ግንኙነት፤ በሞቱና በትንሣኤው፤ በፈጸመው ተግባር ላይ በመሠረታዊነት ይስማማሉ። የክርስትናን እምነት የሚተክ ወገኖች ብዙውን ጊዜ፤ ከእኛ በቀር እውነተኛ የለም የሚሉ ምን ያህል በርካታ አብያተ ክርስቲያናት እንዳሉ በመግለጽ ይነቅፋናል። እንዲህ በርካታ የክርስትና የእምነት ክፍሎች የሚታዩት ለምንድን ነው?

መልሱ ከባድ አይደለም - ምንም እንኳ ክርስቲያኖች ስለ ክርስቶስና ግዳኑ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተገለጹ ቀደምት እውነቶች ላይ ቢስማሙም፤ ብዙውን ጊዜ እንደ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር፤ በተለያዩ የቤተ ክርስቲያን ልምዶችና በመሳሰሉት አነስተኛ ጉዳዮች የተለያዩ አላቸው። በቤተ ክርስቲያን አደረጃጀት፤ በውኃ ጥምቀት አሠራር፤ በቅዱስ ቁርባን አከባበርና በሌሎችም ጉዳዮች መለያየታቸው፤ ሰዎች የተለያዩ የእምነት ክፍሎችን እንዲመሠርቱ ምክንያት ሆኖአቸዋል። ከእነዚህ በሁለተኛ ደረጃ ከሚታዩ ጉዳዮች አንዳንዶቹ ለአሳብ ልዩነት በር በሚከፍች መልኩ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ተገልጸዋል። ሰዎች ደግሞ በሕይወት ዘመናቸው በአሳብ ከሚመስሉአቸው ጋር ለመሆን ይፈልጋሉ።

አንዳንድ ጉዳዮችን በተመለከተ በአሳብ መለያየት የግድ ስሕተት እንዳልሆነ መገንዘብ አለብን። ለምሳሌ ሰዎች የተለያዩ ዓይነት ምግብ ይመገባሉ፤ የተለያዩ ዓይነት ልብስ ይለብሳሉ። በተለያዩ የእምነት ክፍሎች ውስጥ የሚገኙ ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው ኅብረት የሚያደርጉና የሚዋደዱ እስከ ሆነ ድረስ፤ የተለያዩ የእምነት ክፍሎች መኖራቸው እግዚአብሔርን ብዙም የሚያሳስበው አይሆንም። መንፈስ ቅዱስን የሚያሳዝነው ግን የተለያዩ የእምነት ክፍሎች በክርስቶስ እጅ ለእጅ ተያይዘው ሊቆሙ ሲገባቸው፤ እርስ በርሳቸው መባላታቸውና መተቻቸታቸው ነው። እርስ በርሳቸው ሲነታረኩና ሲተቻቹ

የእግዚአብሔርን ስም በከፍተኛ ደረጃ ከማለደባቸውም በላይ፣ በዚያ ለፍራ የክርስቶስ ምስክርነት ይዳከማል፤ ወይም ጭራሹን ይወድማል።

አንዳንድ ጊዜ አፍሪካውያን ለምን ብዙ የተለያዩ አብያተ ክርስቲያናትና የሚሲዮን ድርጅቶች ሌሎች ከሚሠሩት ወይም ከሠሩት ተግባር ባሻገር፣ በአንድ አገር ወይም በአንድ አካባቢ መሥራት እንደሚጀምሩ በማሰብ ይደነቃሉ። ይህ አንዳንድ ጊዜ የሚደረገው፣ በቤተ ክርስቲያን ወይም በሚሲዮን መሪዎች ግንዛቤ በአካባቢው የሚሠሩ ቡድኖች ለሕዝቡ ሙሉ ወይም ትክክለኛ የመጽሐፍ ቅዱስ ግብራሪያ አላቀረቡም በማለት ነው። አንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት ወይም ሚሲዮኖች ትምህርታቸውን በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ ስለማይመሠርቱ፣ የዚህ ዓይነቱ ምክንያት ትክክል ሊሆን ይችላል። አንዳንድ ጊዜ የቤተ ክርስቲያን ወይም የሚሲዮን ቡድን በሁለተኛ ደረጃ ጉዳዮች ላይ የራሳቸውን ደንቦች ለመመሥረት በመፈለጋቸው ብቻ ሌሎች ወዳሉበት አካባቢ ይሄዳሉ።

የዚህ ዓይነቱ የብዙ ድርጅቶች አሠራር የአካባቢው ሕዝብ በክርስትና ላይ እንዲጠራጠርና ግራ እንዲጋባ ሊያደርግ ይችላል። የዚህ ዓይነት ሁኔታ በሚኖርበት ጊዜ ከሁሉም የሚሻለው፣ በአካባቢው ከሚሠሩ ክርስቲያናዊ ድርጅቶች ጋር ጎብረትንና ስምምነትን መሻት ነው። በዚህም ጊዜ የማያምኑ ሰዎች ክርስቲያኖች አንዳንድ ጊዜ በሁለተኛ ደረጃ ጉዳዮች ላይ የተለያዩ አማራጮች እንዳሉላቸውና ዳሩ ግን በሚያድነው የኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ አንድ ዓይነት እምነት እንዳላቸው ሊረዱ ይችላሉ።

ተ. ኢየሱስ ለቤተ ክርስቲያን የራሳቸው ሥርዓቶች ምንድን ናቸው?

ምንም እንኳ እግዚአብሔር በብሉይ ኪዳን ለእስራኤላውያን ያዘዛቸው አያሌ ሥርዓቶች፣ መሥዋዕቶችና በዓላት ቢኖሩም፣ በአዲስ ኪዳን ክርስቶስ ለቤተ ክርስቲያን የሰጠው ሁለት ሥርዓቶችን ብቻ ነው። እነዚህም ሁለቱ ሥርዓቶች የውኃ ጥምቀት (ማቴ. 28:19) እና ቅዱስ ቁርባን ናቸው (ማቴ. 26:26-28)።

የውኃ ጥምቀት

የውኃ ጥምቀት ለአይሁዶች አዲስ ነገር አልነበረም። የአይሁድን ሃይማኖት የተቀበሉ አሕዛብ በውኃ ይጠመቱ ነበር። ለውኃ ጥምቀት የሚያገለግለው ቃል የመጣው አንድን ነገር ውኃ ውስጥ መንከር የሚል

ትርጉም ከሚሰጥ ቃል ነው። በወንጌላት መጥምቁ የሐንስ የኃጢአትን ንስሐ በማስመልከት በውኃ ሲያጠምቅ እንመለከታለን (ማር. 1:4)። የአንድን ሰው ሃይማኖታዊ እምነት በተመለከተ የመለወጥና የይፋዊ ምስክርነት አሳብ፤ ኢየሱስ በአደባባይ መስበክ ከጀመረበት ጊዜ እንሥቶ በጥምቀት ምልክትነት ይታወቅ ነበር።

ክርስቶስ ስለ ጥምቀት የሰጠው ትእዛዝ፤ አይሁዶች በጥምቀት ስለ መለወጥና የሐንስ ስላከናወነው ጥምቀት ለነበራቸው አሳብ ጥልቅ መንፈሳዊ ትርጉም ሰጥቷቸዋል። ኢየሱስ ተከታዮቹ በአብ፤ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እንዲጠመቁ አዞአል (ማቴ. 28:19)። ይህ ለሥላሴ እውነታ ግልጽ ማጣቀሻ ነው - ሦስት አካላትና አንድ ስም። የክርስቲያን ጥምቀት በተጨማሪም ሰውየው ከመንፈሳዊ ሞት ወደ መንፈሳዊ ሕይወት እንደ ተለወጠ (ዳግም እንደ ተወለደ) ይገልጻል።

የክርስቲያን ጥምቀት በክርስቶስ በማመን መለወጥን በይፋ የሚመለከር ሥርዓት ነው። ገላትያ 3:26፤ «ከክርስቶስ ጋር እንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብላችኋልና» ይላል። ብዙ ባህሎች ወደ ብስለት መሸጋገርን የሚያመለክቱ ሥርዓቶች አሏቸው። እነዚህ ሥርዓቶች ብዙውን ጊዜ ወጣቶች ለአቅሙ-አዳም ወይም ለአቅሙ-ሔዋን ሲደርሱ የሚከናወኑ ናቸው። ብዙውን ጊዜ ሂደቱና ሥርዓቱ ስለዚያ ነገድ እምነቶችና ልምዶች አስፈላጊ የሆነ መረጃ ይሰጣሉ። በተመሳሳይ ሁኔታ የክርስቲያን የውኃ ጥምቀትም፤ ሰውየው ያለ ክርስቶስ ከነበረበት መንፈሳዊ ሞት በክርስቶስ ወደሚገኝ መንፈሳዊ ሕይወት እንደ ተሸጋገረ የሚመለከር ሥርዓት ነው። በአንዳንድ አገሮች የሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት በክርስቲያኖች የውኃ ጥምቀት ዕለት ይፋዊ ሥርዓትና በዓል ያዘጋጃሉ።

ባህላዊ የመሸጋገሪያ ሥርዓቶች ለባህላዊው የሃይማኖት እምነቶች የጠለቀ ትርጉም በሚሰጡባቸው ነገዶች አካባቢ፤ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ለውኃ ጥምቀት ከፍተኛ በዓል ቢያዘጋጁ መልካም ነው። በዚህ አማካኝነት ቤተ ክርስቲያን በመንፈሳዊ እውነትና በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ንጽረተ-ዓለም መካከልና በባሕላዊ ሃይማኖታዊ እምነቶችና በሕዝቦቻቸው አመለካከት መካከል የሚገኘውን ግልጽ ልዩነት ልታሳይ ትችላለች። በዚህም አዳዲስ ክርስቲያኖች የአፍሪካን ባህላዊ ሃይማኖት እንዲተዉ ለመርዳት ይችላሉ። በምዕራፍ አሥራ ሦስት ስለ አካለመጠን መድረሻ ሥርዓቶች ችግሮች የበለጠ ማብራሪያ እናቀርባለን።

የተለያዩ የቤተ ክርስቲያን ቡድኖች የተለያዩ ዓይነት የውኃ ጥምቀቶችን ይፈጽማሉ። ከእነዚህም ልዩነቶች አንዳንዶቹ የተለያዩ የእምነት ክፍሎች ስለ ጥምቀት ትርጉምና ዓላማ ከሚይዙአቸው አጃዋች ጋር የተዛመዱ ናቸው። በመሆኑም ካቶሊኮች፣ እንግሊካኖችና ሉተራኖች ሕፃናትን ሲያጠምቁ፣ ባፕቲስቶች፣ የአፍሪካ ኢንሳንድ ቤተ ክርስቲያን፣ የምዕራብ አፍሪካ ወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት አዋቂዎችንና ስለ ክርስቶስ በይፋ የሚመሰክሩትን ጎልማሶች ብቻ ያጠምቃሉ። የውኃ ጥምቀት ሙሉውን አካል ውኃ ውስጥ ማጥለቅን፣ በሰውዬው ላይ ውኃ ማፍሰስንና በራስ ላይ ውኃ መርጨትን ያጠቃልላል። የዚህ ዓይነቱ የተለያየ የጥምቀት ዘዴ ብዙም አስፈላጊ አይደለም። ጥምቀትን አስፈላጊ የሚያደርገው፣ የተጠመቀው ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ የአዲስ ሕይወት እንዳለውና ከሕያው እግዚአብሔር ጋር የቃል ኪዳን ግንኙነት እንዳደረገ የሚያሳይ ምልክት መሆኑ ነው።

አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች የክርስቶስ አካል ተካፋይ በምንሆንበት የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት (1 ቆሮ. 12:13) እና በክርስቶስ መለወጣችንን በሚመሰክረው የውኃ ጥምቀት (ገላ. 3:27) መካከል ያለውን ግንኙነት ባለመረዳት ይደናገራሉ። መጽሐፍ ቅዱስ አንዲት ጥምቀት ብቻ እንዳለች ስለሚናገር ይህ ልንመረምረው የሚገባን አሳብ ነው (ኤፌ. 4:5)። አንዱ ብቸኛውና እውነተኛው ጥምቀት የውኃ ጥምቀት ነው ወይስ የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት?

በግልጽ እንደምንረዳው፣ በመንፈስ ቅዱስ መጠመቅ የክርስቶስ አካል የሆነችው ቤተ ክርስቲያን አባል የሚያደርገን መለኮታዊ የእግዚአብሔር አሠራር ነው (1 ቆሮ. 12:13)። አንዳንዶቹ እንደሚላባቱት፣ የውኃ ጥምቀት በራሱ እኛን የቤተ ክርስቲያን አካል የሚያደርግ መለኮታዊ ኃይል የለውም። ይሁንና፣ የውኃ ጥምቀት በዳግም ልደት የተፈጸመውን መለወጥ እንደሚመሰክር ልብ ልንለው ይገባል።

ስለዚህ ጉዳይ ስናስብ፣ የውኃ ጥምቀት መንፈስ ቅዱስ እኛን የክርስቶስ አካል በማድረግ ያከናወነው ውጫዊ ሥጋዊ ተምሳሌት እንደ ሆነ እንረዳለን። አስቀድመን እንደ ተመለከትነው፣ ቤተ ክርስቲያን አሁን መንፈስ ቅዱስ የሚኖርባት ስፍራ ነች (ኤፌ. 2:22)። ቤተ ክርስቲያን የአሁኗ መቅደስ ወይም የእግዚአብሔር መንፈስ የማደርያ ስፍራ ነች።

በምዕራፍ ስምንት እንደ ተመለከትነው፣ ውኃ አንዳንድ ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ ተምሳሌት ሆኖ አገልግሏል።

በዮሐንስ 7:37-39 ኢየሱስ፡ «ግንም የተጠግ ቢኖር ወደ እኔ ይምጣና ይጠጣ። በእኔ የሚያምን መጽሐፍ እንዳለ፤ የሕይወት ውኃ ወንዝ ከሆዱ ይፈልቃል ብሎ ጮኸ። ይህን ግን በእርሱ የሚያምኑ ሊተባበሩት ስላላቸው ስለ መንፈስ ተናገረ» ብሏል። ስለ ሆነም በመንፈስ ቅዱስ የመጠመቱ ምልክት በአዲስ ኪዳን በውኃ ጥምቀት በትክክል ተብራርቷል። ከዚህ እንደምንረዳው፤ አንዱ እውነተኛ የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት ራሱ እግዚአብሔር የሚፈጽመው የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት ነው። ይህም ጥምቀት በተምሳሌትነት በውኃ ጥምቀት ተብራርቷል። የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት የቤተ ክርስቲያን አካል ያደርገናል። ስለ ሆነም፤ የውኃ ጥምቀት በአዲስ ኪዳን ውስጥ በክርስቶስ አዲስ ሕይወት ያገኘንበትን ይህንኑ የመንፈስ ቅዱስን ሥራ ለማመልከት ተያያዥነት ባለው መልኩ አገልግሏል።

ለማጠቃለል ያህል፤ የውኃ ጥምቀት በራሱ የቤተ ክርስቲያን አካል አያደርገንም፤ ይልቁንም፤ የውኃ ጥምቀት መንፈስ ቅዱስ የቤተ ክርስቲያን አካል እንዳደረገን የሚያሳይ ውጫዊ ምስክር ነው።

ቅዱስ ቁርባን

ክርስቶስ ተከታዮቹ ይከተሉት ዘንድ ያዘዘው ሁለተኛው ሥርዓት የቅዱስ ቁርባን ሥርዓት ነበር። ይህ ሥርዓት በርም ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያንና በእንግሊካን አብያተ ክርስቲያናት «ኡካሪስት» (ምስጋና) በመባል ይታወቃል። ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ይህንን ሥርዓት የመሠረተው በመጨረሻው እራት ላይ ነበር (ማቴ. 26:26-28፤ ሉቃስ 22:17-20)። እውሉስ የጌታ እራት ይለዋል (1 ቆሮ. 11:20)። ከምዕተ ዓመት ለሚያልፍ ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ክርስቶስ በሰጠው ኅብስትና ወይን ትክክለኛ ትርጉም ላይ ተከፋፍላ ቆይታለች። የርም ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ኅብስቱና ወይኑ በቅዱስ ቁርባን ወቅት በተለምዶ ትክክለኛ የክርስቶስ ሥጋና ደም ወደ መሆን እንደሚለወጥ ስታስተምር፤ የፕሮቴስታንት አብያተ ክርስቲያናት ግን ኅብስቱና ወይኑ የሥጋውና የደሙ ተምሳሌት መሆናቸውን ያስተምራሉ።

የቅዱስ ቁርባን አከባቢ ክርስቶስ ለኃጢአታችን ሲል መሞቱን የሚያስታውስ ሥርዓት እንደ ሆነ ሁሉም የክርስትና እምነት ቡድኖች ያምናሉ። የኅብስቱ ቁራሽ የተቆረሰውን ሥጋውን ሲያመለክት (ማቴ. 26:26)፤ ጽዋው ደግሞ ለኃጢአታችን ይቅርታ የፈሰሰ ደሙን ያሳያል (ማቴ. 26:28)። እውሉስ የጌታ እራት ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መደበኛ

ልዎምድ እንዲሆን ገልጸአል (1 ቆር. 11:23-32)። ጳውሎስ ስለ ጌታ እራት ሲያብራራ፣ አማኞች ገብስቲንና ጽዋውን ከመውሰዳቸው አስቀድመው በጌታ ፊት ለባቸውን እንዲመረምሩና በሕይወታቸው ውስጥ የሚገኘውን ግንኙነትም ኃጢአት እንዲያስወግዱ አበክሮ ያስጠነቅቃል። ይህ ካልሆነ በራሳቸው ላይ የእግዚአብሔርን ፍርድ ይጋብዛሉ (1 ቆር. 11:27-30)።

በዚህ ግስጦንቀቂያ ምክንያት አንዳንድ ሰዎች የጌታን እራት ለመውሰድ አይፈልጉም። ይህ መልካም ተግባር ባለመሆኑ ጌታን እያስከብርም፣ ይልቁንም፣ እግዚአብሔር ኃጢአታችንን ተናዝዘን ይቅርታውን እንድናገኝና ከዚያም ላደረገው ነገር በማመስገን የጌታን እራት እንድንወስድ ይፈልጋል (1 ዮሐ. 1: 9)።

ክርስቲያኖች የጌታን እራት በየሰንት ጊዜው ሊወስዱ ይገባል? በአዲስ ኪዳን ለዚህ የተሰጠ ሕግ የለም። ከተራ ግንዛቤ እንደምንረዳው የጌታን መሥዋዕት እውነት በሕዝቡ ልብ ውስጥ ለማደስ በየጊዜው ማከበሩ ተገቢ ነው፤ ይህም ሆኖ፣ ትርጉም-አልባ ሥርዓት እንዳይሆን መጠንቀቂያ አስፈላጊ ነው።

ቸ. ዐበይት የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ዓይነቶች የትኞቹ ናቸው?

በክርስቲያን አብያተ ክርስቲያናት መካከል ሦስት ዓይነት ዐበይት የቤተ ክርስቲያን አስተዳደሮች አሉ። አብዛኛዎቹ አብያተ ክርስቲያናት እነዚህን ሦስት የቤተ ክርስቲያን የአስተዳደር ዓይነቶች በማዋህድ ወይም በመለዋወጥ ይወራሉ። እነዚህም ሦስት የአስተዳደር ዓይነቶች የሚከተሉት ናቸው፡-

ኤፍስ ቆጶሳዊ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር

ይህ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር የመጣው በግሪክ ኤፍስቆጶስ ማለትም ጳጳስ ወይም ተቆጣጣሪ ከሚለው ቃል ነው። የኤፍስቆጶሳዊ አስተዳደር በቤተ ክርስቲያን ባለሥልጣናት በሚገባ በተደነገገ መዋቅር ላይ ይመራል። በዚህ ዓይነቱ አስተዳደር፣ ብዙውን ጊዜ ከመሪዎች ወደ ምእመናን የሚወርድ ግልጽ የቤተ ክርስቲያን ሥልጣን አለ። ከላይ አቡን፣ ሊተቶጳስ፣ ጳጳስ፣ ወይም ሌላ ግዕረግ ያለው ግለሰብ መሪ ይሰየማል። ዘጠነኛ ባለሥልጣን እስከ ታችኛው የቤተ ክርስቲያን ምእመን ድረስ

የመሪዎች ተዋረድ አለ። የዚህ ዓይነት አስተዳደር ባለበት ቤተ ክርስቲያን፣ ተራ የቤተ ክርስቲያን ምእመናን በተለያዩ መንገዶች መንፈሳዊ ስዎታዎቻቸውን ከአገልግሎት ላይ ሊያውሉ ቢችሉም፣ አስተዳደራዊ ሥልጣን የላቸውም። አንዳንድ ጊዜም በ«አገልጋዮቹ» (በክፍያ የሚሠሩ ባለሥልጣናት) እና በ«ተራው ምእመን» መካከል ገደብ ይደረጋል። የዚህ ዓይነቱን አስተዳደር ከሚከተሉ የእምነት ክፍሎች የርም ካቶሊክ፣ አንግሊካንና ሜተዲስት አብያተ ክርስቲያናት ይገኙባቸዋል።

የፕረስቢቴሪያል የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር

ይህ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር «ሽማግሌ» የሚል ትርጉም ካለው፣ «ፕረስቡተርስ» ከሚል የግሪክ ቃል የተገኘ ነው። የዚህ ዓይነቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር በእያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የሽማግሌዎች ቡድን በመሪነት የሚሠራበት ነው። እነዚህ ሽማግሌዎች የተሰጡ ወይም የተመረጡ ሲሆኑ፣ በቤተ ክርስቲያን የሥራ ስብሰባዎች የተቀረሙ ማኅበራዊ-ምእመን ፍላጎት ይጠብቃሉ። ብዙውን ጊዜ እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት በተወሰነ መልካም ድራዊ አካባቢ በብዙ ቡድኖች የሚሰሰቡ ናቸው። እነዚህም ቡድኖች አካባቢያዊ የቤተ ክርስቲያን ጉባኤ፣ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ጉባኤ፣ ሲኖዶስ ወይም ፕረስቢተሪ ተብለው ሊጠሩ ይችላሉ። የአፍሪካ ኢንላንድ ቤተ ክርስቲያን፣ የ«ECWA» ቤተ ክርስቲያን፣ የፕረስቢተሪያን ቤተ ክርስቲያን እና ክርስቲያን ሪፎርምድ ቤተ ክርስቲያን በዚህ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ይመራሉ።

ኮንግሮጊሽናል የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር

የዚህ ዓይነቱ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ከፖለቲካዊ የዲሞክራሲ አሳብ ጋር ተዛማጅነት ያለው ነው። ከኮንግሮጊሽናል የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር፣ የአስተዳደር እንቅስቃሴው የሚከናወነው ሁሉም ምእመን እኩል ድምፅ በሚሰጥባቸው የጉባኤ ስብሰባዎች ነው። በዚህ ዓይነቱ አስተዳደር እያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በፈቃደኝነት ከሚሳተፍበት ልል የኅብረት ስብሰባዎች ካልሆነ በቀር በሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ላይ አይደገፍም። በኮንግሮጊሽናል አስተዳደር የሚመሩ አብያተ ክርስቲያናት ብዙውን ጊዜ ወደ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ወይም ማኅበራት ሳያጣቅሱ የራሳቸውን ደንቦች ያዋቅራሉ። የዚህ ዓይነቱን የአስተዳደር መንገድ ከሚከተሉት መካከል ባፕቲስት፣ ኮንግሮጊሽናልና ብዙዎች የመጽሐፍ ቅዱስ ገለልተኛ አብያተ ክርስቲያናት ይገኙባቸዋል።

ጎ. በአዲስ ኪዳን መሠረት በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ
ዐበይት የመሪነት ስፍራዎች የትኞቹ ናቸው?

ለምን የተለያዩ ክርስቲያናዊ የእምነት ክፍሎች እንዳሉ ስንነጋገር፤ የቤተ
ክርስቲያንን አደረጃጀትን በተመለከተም ብዙ የተለያዩ አሳቦች
እንደሚቀርቡ ተረድተናል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለሚገኝ የመሪነት
ስፍራ በሚነሳ በማንኛውም ውይይት ወቅት፤ እነዚህን የአሳብ ልዩነቶች
ልብ ልንል ይገባል። ይሁንና፤ እነዚህ ልዩነቶች ከሌሎች የእምነት ክፍሎች
ጋር በሚኖረን ኅብረት ውስጥ ጣልቃ መግባት የለባቸውም።

በአዲስ ኪዳን ውስጥ ከብቃት መሥፈርቶች ጋር የቀረቡ ቢያንስ ሁለት
ዓይነት የመሪነት ስፍራዎች አሉ። እነዚህም፤ የሽምግልናና የድቁና
ስፍራዎች ናቸው። እነዚህ ሁለት ስፍራዎች በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን
ውስጥ የሚገኙትን የተለያዩ የመሪነት ሚናዎች ያመለክታሉ። ይህም
ፊልጵስዩስ 1:13 እና 1ኛ ጢሞቴዎስ 3:1-7ን ከ1ኛ ጢሞቴዎስ 3:8-13
ጋር በማወዳደር ሊታይ ይችላል።

አንዳንድ ክርስቲያኖች ከእነዚህ በተጨማሪ ቢያንስ ሁለት የመሪነት
ስፍራዎች በአዲስ ኪዳን ውስጥ እንደ ተገለጹ ይናገራሉ። እነዚህም
ጳጳሳትና መጋቢዎችን ያጠቃልላሉ። እነዚህ አራት ቃላት ማለትም
ሽማግሌ፣ ዲያቆን፣ ጳጳስ (ኤጲስቆጶስ) እና መጋቢ በአዲስ ኪዳን ውስጥ
ሁሉ ተጠቅሰዋል። ከእነዚህ ማዕረጎች ሁሉ ጋር የተዛመደውን አገልግሎት
ቀጥለን እንመረምራለን።

ሁለቱ ብቸኛ የመሪነት ስፍራዎች ሽማግሌዎችና ዲያቆኖች ብቻ እንደ
ሆኑ የሚያምኑ ሰዎች ጳጳሳትና መጋቢያን ለስሙ የተመረጡ አገልጋዮች
እንደ ሆኑ ያስተምራሉ። ይህ ጳውሎስ የመሠረታቸውን አብያተ
ክርስቲያናት ፈለግ የተከተለ ይመስላል።

ሽማግሌ (ግሪክ - ፕሪስቡተርስ)

ሽማግሌ (ፕሪስቡተርስ) እና ጳጳስ (ኤጲስቆጶስ) የሚሉት ቃላት
በአዲስ ኪዳን በተለዋዋጭነት አገልግለዋል (ቲተ 1:5+ 7)። ጳውሎስ ስለ
ኤፌሶን ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ሲናገር (ኤፌ. 20:17) እግዚአብሔር
እነዚህን ሽማግሌዎች የዚያ ቤተ ክርስቲያን ጳጳሳት አድርጎ እንደ ሾማቸው
ገልጾአል (ዮሐዋ. 20:28)። ሽማግሌ የሚለው ቃል የሰውየውን መንፈሳዊ
ብስለት ሲያመለክት፤ ጳጳስ የሚለው ግን ሰውየው በቤተ ክርስቲያን
ውስጥ ያለውን የመንፈሳዊ ኃላፊነት ዓይነት ይገልጻል። በሌላ አባባል፤

አንድ ሰው እዳስ ለመሆን (በመንፈሳዊ ሕይወቱ) ሽግግሌ ሊሆን ይገባል። እዳስ አዳስ ክርስቲያን ሊሆን አይገባም ነበር (1 ጢሞ. 3:6)።

ለእዳሳት (ብሎም ሽግግሌዎች) የተሰጡ መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሥፈርቶች በ1ኛ ጢሞቴዎስ 3:1-7 እና በቲቶ 1:5-9 ውስጥ ተጠቅሰዋል። ወርቃማ ባሕርይ ያላቸውና መንፈሳዊ ብስለት የሚታይባቸው ሰዎች መሆን አለባቸው። በሁለቱም ስፍራዎች፣ የመጀመሪያው መሥፈርት ያለ ነቀፋ መሆናቸው ነበር። በሌላ አባባል፣ በባሕርያቸው ወይም በጠባያቸው ውስጥ ምንም ዓይነት አጠያያቂ ነገር መኖር የለበትም።

ሁለተኛው መሥፈርት የአንዲት ሚስት ባል መሆናቸው ነው። ከዚህም የተነሣ ብዙ ሚስት ያላቸውና የተፋቱ ብሎም ለሁለተኛ ጊዜ ያገቡ ሰዎች የዚህ አግልግሎት ተካፋዮች አይሆኑም። ይህ ማለት ግን ብዙ ያገቡ ወይም ለሁለተኛ ጊዜ ያገቡ ክርስቲያኖች መንፈሳውያን አይደሉም ማለት አይደለም። እግዚአብሔር በቤተ ክርስቲያን መሪነት ለጋብቻ ያቀደው የፍጹም ፈቃዱ ምሳሌነት እንዲገለጽ ይፈልጋል ማለት ነው (ማቴ. 19:3-6)።

በተጨማሪም፣ እዳሳት በነገር ሁሉ አግባብነትን (ላክቻነትን) የሚያሳዩ ሊሆኑ ይገባል። ራሳቸውን የሚገዙ፣ አስተዋዮች፣ መልካም ምስክርነት ያላቸው፣ እንግዳ ተቀባዮች፣ ለማስተማር ብቃት ያላቸው፣ አስካሪ መጠጥ የማይጠጡት ገር የሆኑ የማይጨቃጨቁና ገንዘብ የማይወዱ ሊሆኑ ይገባል (1 ጢሞ. 3:2-3)። ቤታቸውን በሚገባ የሚያስተዳድሩና በቅርቡ ወደ ጌታ ያልመጡ ሊሆኑ ይገባል (1 ጢሞ. 3:4-7)።

በአዲስ ኪዳን ሁልጊዜም በያንዳንዱ አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ከአንድ የሚበዙ ሽግግሌዎች ነበሩ (የሐዋ. 14:23)። ይህንኑ ምሳሌ የምንከተል ከሆነ፣ የማንኛውም አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መሪነት በአያሌ ሽግግሌዎች የሚከናወን እንጂ በአንድ ሰው ብቻ የሚተገበር አይሆንም። ከኃጢአተኛ ሰብአዊ ዝንባሌያችን የተነሣ፣ አንድ ሰው በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ላይ ሙሉ ሥልጣን እንዲኖረው ማድረግ ጥበብ የተሞላበት አወራር አይደለም። በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ሁሉም ሰው ለሌሎች የቤተ ክርስቲያን ምእመናን ኃላፊነት ሊኖረው ይገባል። ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ እንጂ የማንኛውም ገለሰብ ንብረት አይደለችም። የቤተ ክርስቲያኑ ራስ ክርስቶስ ብቻ ነው።

ሽማግሌዎች ቤተ ክርስቲያንን የመምራትና የግስተማር ኃላፊነት አለባቸው (1 ጢዋ. 3:2)። ስለ ሆነም፣ በሽምግልና የሚሾሙ ሰዎች የመሪነትንና የግስተማርን ስጦታ ከመንፈስ ቅዱስ እንደ ተቀበሉ ማረጋገጥ ያሻል። እነዚህ ሰዎች ጉባኤውን በእግዚአብሔር ቃል የግስታጠቅ ኃላፊነቱ ሊኖራቸው ይገባል (1 ጢዋ. 5:17)።

በብዙ አነስተኛ አብያተ ክርስቲያናት፣ ገንዘብ እየተከፈለው (ሙሉ ጊዜውን ሰጥቶ) የሚሠራ መጋቢ ብቻ የስብከቱንና የግስተማርን አገልግሎት ይወጣል፤ ይህም የሚሆነው ተገቢውን የመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጠና ያገኘው እርሱ ብቻ ሊሆን ስለሚችል ነው። ቤተ ክርስቲያን መንፈስ ቅዱስ በንግግር የማገልገል ስጦታ የሰጣቸውን ሰዎች ለይታ ብታውቅና እነዚህ ሰዎች የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ሥልጠና እንዲያገኙ ብታበረታታ መልካም ነው።

ጳጳስ (በግሪክ - ኤጲስ ቆጶስ)

በቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን በዚህ ስፍራ ተሾመው የሚያገለግሉ ሽማግሌዎች መንፈሳዊ መሪነትን ያከናውኑ ነበር። ይህም መሪነት የእግዚአብሔርን ቃል ከግስተማር ጋር አስተዳደራዊ ኃላፊነቶችን በመወጣት ቤተክርስቲያኒቱን ያንቀሳቅሳል (1 ጢዋ. 5:17)። በተጨማሪም፣ የማማከር (ቲቶ 1:9) እና የሥነ-ሥርዓት (1 ቱር. 5:12-13) እርምጃ አገልግሎቶችን ያካትታል። ለጳጳሳት የሚያስፈልገው መሥረት ስለ ሽማግሌዎች በቀረበው አሳብ ሥር ተብራርቷል።

መጋቢ ወይም እረኛ (በግሪክ - ፖይሜን)

መጋቢ ማለት እረኛ ማለት ነው። ይህ ስያሜ የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ምእመናንን (በጎችን) በመንከላከብ የሚወጡትን ኃላፊነት ያመለክታል። ክርስቶስ የበጎች ሁሉ ዋንኛ እረኛ ነው (1 ጲጥ. 5:4)። ኢየሱስ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት አንድ ወይም ከዚያ የሚልቁ እረኞች እንዲኖሩላቸው ዐቅዶአል (1 ጲጥ. 5:1-3)። እያንዳንዱ መጋቢ ወይም እረኛ የክርስቶስን ዓይነተኛ ምሳሌነት ሊከተል ይገባዋል።

አንድ መጋቢ ቀጥረን የምናሰማራ ከሆነ፣ መጋቢው የመሪነት ኃላፊነቶችን ከሽማግሌዎች ጋር ሊጋራ ይገባል። የተቀጠረውን መጋቢ

ጨምሮ ሽማግሌዎች ሁሉ እርስ በርሳቸው መገዛዛት አለባቸው (ኤፌ. 4:1-3፤ ፊልጵ. 2:1-5፤ 1 ጴጥ. 5:5)።

እያሱስ ለሕዝቡ እንደ ተጠነቀቀ ሁሉ፤ መጋቢዎችም ለመንጋዎቻቸው ፍቅር የተሞላበትን እንክብካቤ፤ ትሕትና፤ ትዕግሥትና አባቢነት በማሳየት ምሳሌዎች መሆን አለባቸው። ሐዋርያው ጴጥሮስ መጋቢዎች የመሪነት ስፍራቸውን ለግል ጥቅም ወይም ገንዘብ ለማግኛ እንዳይጠቀሙበት ያስጠነቅቃል (1 ጴጥ. 5:2-3)።

ዲያቆን (በግሪክ - ዲያቆኖስ)

የቃሉ ትርጉም አገልጋይ ማለት ነው። ክርስቲያኖች ሁሉ የክርስቶስ አገልጋዮች ሊሆኑ ይገባል (ዮሐ. 12:26)። ይሁንና፤ በ1ኛ ጢሞቴዎስ 3:8-13 የተለዩ መሥፈርቶች ስለ ተሰጡት፤ በቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን ተሹመው የሚሠሩ ልዩ አገልጋዮች (ዲያቆኖች) ሳይኖሩ አይቀሩም። በተጨማሪም፤ በፊልጵስዩስ 1:1 በጳጳሳትና በዲያቆኖች መካከል ልዩነት ተደርጓል።

ለዲያቆኖች የተሰጠው የመሥፈርቶች ዝርዝር አጠር ከማለቱ በቀር ለሽማግሌዎች ከተሰጠው ጋር ተመሳሳይ ነው። ዲያቆኖች ጭምቶች፤ የማይነቀፉ፤ የማይናደዱ፤ እውነተኞች፤ አስካሪ መጠጥ የማይጠጡና ነውረኛ ረብ የማይወዱ ሊሆኑ ይገባል (1 ጢሞ. 3:8)። እምነታቸውን አጥብቀው የሚይዙና መጥፎ ባሕርይ የማያሳዩ ሊሆኑ ይገባል (1 ጢሞ. 3:9)። ዲያቆኖች አንድ ሚስት ብቻ ልትኖራቸውና ቤታቸውን በሚገባ የሚያስተዳድሩ ሰዎች መሆን አለባቸው (1 ጢሞ. 3:12)። ለዲቱና የሚሾሙ ሰዎች ከመንፈስ ቅዱስ ለማገልገል የሚያስችላቸውን ስጦታ መቀበላቸውን ማረጋገጥ ያሻል።

ዲያቆኖች ሊያከናውኑላቸው የሚገቡ አያሌ የተለያዩ ዓይነት አገልግሎቶች አሉ። በሐዋርያት ሥራ 6:1-6 የተጠቀሱ ሰባት ሰዎች የቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን ዲያቆኖች እንደ ሆኑ አድርገን ልንወስድ እንችላለን። አገልግሎታቸው ምግብን ማከፋፈል ሲሆን፤ በመንፈስ ቅዱስና በጥበብ መሞላታቸው መሥፈርት ሆኖ መቅረቡ አስገራሚ ነው (ዮሐዋ. 6:3)። ሆኖም ለአገልግሎት ከመመደባቸው በፊት ልዩ ሥነ ሥርዓት ይፈጸማቸው ነበር (ዮሐዋ. 6:6)።

ከላይ ከቀረበው ማብራርያ፣ በመንፈስ ቅዱስ የተሰጡ ሁለቱ የመንፈሳዊ ስጦታ ምድቦች (ማለትም የንግግር ስጦታዎችና የእገልግሎት ስጦታዎች - 1 ኢፕ. 4:11) በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከሚገኙ ሁለት የመሪነት ስፍራዎች ጋር የሚዛመዱ ይመስላል።

ማጠቃለያ

ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል ነች። ዘላለማዊት እና የተስፋፋች የእግዚአብሔር ቤተሰብ ነች። በምድርና በሰማይ ከብዙ ነገዶች፣ ዘሮችና ሕዝቦች ኢየሱስ ክርስቶስን አዳኛቸውና ጌታቸው አድርገው ያመኑ ሰዎች ሁሉ የሚገኙበት ማኅበረሰብ ነች። እውነተኛ ቤተ ክርስቲያን እንዲት ልዩ የእምነት ዘርፍ አይደለችም። ይልቁንም፣ እምነታቸውን በክርስቶስ ላይ በመጣል በመንፈስ ቅዱስ ዳግም የተወለዱትን የአያሌ የክርስትና እምነት ዘርፎች ምእመናን ታካትታለች። ቤተ ክርስቲያን በዚህ ዘመን የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ነች።

ከአፍሪካ ማኅበራዊ መዋቅር የተነሣ፣ እግዚአብሔር ለአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን የወጣውን ዕቅድ መረዳት ቀላል ነው። በአፍሪካ የእንደ ሰው ቤተሰብና ነገዳዊ ማኅበረሰብ በሕይወቱ ከሁሉም የላቁ እውነታዎች ናቸው። እንደዚሁም አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን በክርስቲያን ሕይወት ከሁሉም የላቀች ማኅበረሰብ እንድትሆን የእግዚአብሔር ዕቅድ ነው። ቤተ ክርስቲያን እያንዳንዳቸው ክርስቶስን ጌታቸውና አዳኛቸው አድርገው በማመናቸው ከነገዳዊና ማኅበራዊ ትስስሮች ባሻገር፣ ሕዝቦች እርስ በርሳቸው እንደ መንፈሳዊ ወንድማማቾችና እህትማማቾች የሚቀበሉበት ቡድን ነች። የእግዚአብሔር ቅዱስ ሕዝቦች ማኅበረሰብ በመሆናቸው፣ የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ምእመናን እርስ በርሳቸው የመሸካከም ኃላፊነት አለባቸው። በተጨማሪም፣ ለሌላቸውና ለዓለም እየጸለዩ በመንፈስ ቅዱስ ኃይል የመመላለስ እድልና ኃላፊነት አለባቸው። በዚህም እግዚአብሔር በጸሎታቸው አማካኝነት ፈቃዱ በምድር ላይ እንዲፈጸምና በሰናይ ተግባራቸው ከብሩ እንዲታይ ያደርጋል። በዓለም ላይ እንዲህ ዓይነት እድል ወይም ኃላፊነት ያለው ሌላ ማኅበረሰብ የለም።

በዚህ ዓለም የቤተ ክርስቲያን ዓላማ ለእግዚአብሔር እውነተኛ ምስጋናና አምልኮ ማቅረብ፣ ለክርስቲያኖች ደግሞ ጎብረትን፣ ዕድገትንና መደጋገፍን ማስገኘት ነው። በተጨማሪም፣ በምስክርነት ቃልና በእግዚአብሔር ሕዝቦች የፍቅር ተግባራት አማካኝነት ከደገንነት ርቆ

ለጠፋው ዓለም የእግዚአብሔር እውነት እንዲታወቅ ማድረግ ነው። በአዲስ ኪዳን ቤተ ክርስቲያን ከክርስቶስ ጋር ያላት ግንኙነት በሙሽራ (ክርስቶስ) እና በሙሽራዬቱ (ቤተ ክርስቲያን) በመልካም እረኛና በበጎቼ በራስና በአካል ክፍሎች እንዲሁም በንጉሡና በመንግሥቱ መካከል በሚገኘው ቁርኝት ተብራርቷል።

ኢየሱስ ሁለት አስፈላጊ ሥርዓቶችን ለቤተ ክርስቲያን ሰጥቷል። እነዚህም፡ አንድ ሰው በክርስቶስ ዳግም እንደ ተወለደ የሚመስክር የውጋ ጥምቀትና ክርስቶስ ለሕዝቡ የጋጢአት ይቅርታ ለማስገኘት እንደ ሞተ ለማስታወስ የሚከናወን ቅዱስ ቁርባን ናቸው። የተለያዩ አብያተ ክርስቲያኖች የተለያዩ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደሮች አሉአቸው። በመሠረቱ በተለያዩ የእምነት ክፍሎች ውስጥ የሚኖሩ ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው እስከ ተፋቀሩና እስከ ተከባበሩ ድረስ፤ እነዚህ ልዩነቶች ብዙም የሚያሳስቡ አይደሉም። አዲስ ኪዳን በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የተለያዩ የመሪነት ስፍራዎችና አገልግሎቶች እንዳሉ ይገልጻል። እነዚህም ስፍራዎች፡ ሽማግሌዎችን፡ መጋቢዎችንና ዲያቆኖችን ያጠቃልላሉ። ለእነዚህ የመሪነት ስፍራዎች የሚመደቡ ሰዎች በአዲስ ኪዳን ውስጥ የተገለጹትን የመንፈሳዊ ብስለትና ባሕርይ መሥፈርቶች ማሟላት ይጠበቅባቸዋል።

በምዕራፍ 9 ላይ የተመሠረቱ የመወያያ ጥያቄዎችና መልመጃዎች

1. እውነተኛዬቱ የኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን የትኛዋ ናት?
2. አንድ ሰው የእውነተኛዬቱ የኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን አባል ሊሆን የሚችለው እንዴት ነው?
3. ለሁሉም ክርስቲያኖች አንድ እውነተኛ ጥምቀት የሆነው የትኛው ጥምቀት ነው?
4. የተለያዩ የእምነት ዘርፎች የሚታዩት ለምንድን ነው?
5. በእነዚህ ጥያቄዎች ላይ ቡድኑ ይወያይ፡-

ሀ. የቤተ ክርስቲያን ጽንሰ-አሳብ ከአፍሪካ ማኅበረሰብ ሕይወት ጋር የሚዛመደው እንዴት ነው?

ላ. ቤተ ክርስቲያን የአፍሪካን ማኅበረሰባዊ ሕይወት የምታጠናክረው እንዴት ነው?

6. በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ የቤተ ክርስቲያንን ዓላማዎች ዘርዘር። አንተ የምታመልክባት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እነዚህን ዓላማዎች የምታሟላው እንዴት ነው?

7. ቤተ ክርስቲያን ወደፊት ከክርስቶስ የምትወርሰው ምንድን ነው?

8. አራት አባላት በሚገኙበት ቡድን ተከፋፈሉና በሚከተለው ጥያቄ ላይ ተወያዩ፡- አንድ ሰው ብቻውን ከሚጸልይ ይልቅ ብዙ አማኞች ተሰብስበው በኢየሱስ ስም ሲጸልዩ፣ ከፍተኛ ኃይል የሚገለጸው ለምንድን ነው? መልሳችሁን ለማጠናከር የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶችን አቅርቡ።

9. ከሰባት የተለያዩ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ሰባት ተማሪዎችን ምረጥና ስለ ራሳቸው ቤተ ክርስቲያን የጸሎት ሕይወት እንዲመሰክሩ አድርግ። ተማሪዎቹ እግዚአብሔር ውስን ጸሎቶችን እንዴት እንደ መለሰ ዝርዝር ጉዳዮችን በማቅረብ ማብራራት አለባቸው።

10. ከፍሉን ከእያንዳንዱ ነገድ ሁለት ወይም ከዚያ የሚበልጡ አባላት በሚገኙባቸው ቡድኖች ከፋፍል። እያንዳንዱ ቡድን ለነገዱ አንገብጋቢ የሆኑትን ጸሎት ሊደረግባቸው የሚያችቸውን ጉዳዮች ያቅርብ። ለእነዚህ ጥያቄዎች እያንዳንዱ ቡድን ይጻልደ።

11. አራት አባላት በሚገኙባቸው ቡድኖች ተከፋፈሉና እያንዳንዱ ቡድን ለአገራችሁና ለቤተ ክርስቲያናችሁ መሪዎች እጅግ አንገብጋቢ የሆኑትን የጸሎት ጥያቄዎች እንዲዘረዝር ይሁን። ከዚያም እያንዳንዱ ቡድን ለእነዚህ ጉዳዮች ይጻልደ።

12. ከኢቴዎጵያዊ የቤተ ክርስቲያን አስተዳደርና ከኮንግሮጌሽናል የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር የትኛው እንደሚሻል ሁለት ሰዎች እንዲከራከሩ አድርግ። ከክርክሩ በኋላ፣ ከፍሉ በተነሡት ነጥቦች ላይ አሳብ እንዲሰጥ ይሁን።

13. የመንፈሳዊ ስጦታዎችን አጠቃቀም በተመለከተ ሁለት ውይይቶችን አዘጋጅ። የመጀመሪያው ቀን ውይይት በንግግር ስጦታዎች ላይ የሚካሄድ ሲሆን፣ የሁለተኛው ቀን ውይይት በአገልገሎት ስጦታዎች ላይ ይሆናል። በእያንዳንዱ ዕለት የውይይቱ መሪ በምድቡ የሚገኙትን ስጦታዎች በጥቁር ሰሌዳ ላይ መዘርዘር አለበት። የውይይቱ ተሳታፊዎች ስጦታው በአዲስ

ኪዳን ዘመን እንዴት እንዳገለገለና በራሳቸው አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን እንዴት ሊያገለግል እንደሚችል ምሳሌዎችን ይሰጡ። ከእነዚህ የሁለት ቀናት ውይይቶች በኋላ፣ እያንዳንዱ ሰው ስጦታው ምን እንደ ሆነ የሚሰማውን ይጻፍ።

14. ክፍሉ በአገራቸው ከሚገኙት ቡድኖች መካከል የጸሎት ፕሮግራም የሚያሻው የትኛው እንደ ሆነ ምርጫ ያካሂድ። ይህም ወንጌል ያልደረሰው ወይም ወንጌሉን በጥብቅ የሚቃወም ቡድን መሆን አለበት። ስለ እንደዚህ ዓይነት ቡድኖች ከቤተ ክርስቲያን ወይም ከሚሊዮን መሪዎች መረጃ ማግኘት ይቻል ይሆናል። ክፍሉ ለመረጣቸው የሕዝብ ወገኖች ቢያንስ በሳምንት አንድ ጊዜ መጸለይ አለበት። የጸሎቱ አትኩሮት እግዚአብሔር ለእነዚያ ሕዝቦች አስፈላጊዎቹን ወንጌላውያን እንዲልክና በተሰበከላቸውም ጊዜ ይቀበሉት ዘንድ ልባቸውን እንዲከፍት ሊሆን ይገባል።

SUGGESTED FOR FURTHER READING

- Green, Michael. Freed to Serve. London: Hodder, 1988.
- Johnstone, Patrick. Operation World - You Can Change The World. Carlisle: O. M. Publishing, 1994.
- Martin, Ralph P. The Family And The Fellowship. Exeter: Paternoster Press, 1979.
- Rye, James and Nina. The Survivor's Guide to Church Life. Leicester: Inter Varsity Press, 1992.
- Watson, David. I Believe in the Church. London: Hodder, reprinted 1993.

ክርስቲያንና የመናፍስት ዓለም

ሞብዌኒ በዓመፁ እንቅስቃሴ ውስጥ በከፍተኛ ደረጃ እየተሳተፈ መጥቷል። የዓመፁን መሪዎች በሙሉ ልቡ በመደገፉም በሚችለው ዓቅም ሁሉ ሊረዳቸው ፈለገ። ከመንደሩ አሥር ኪሎሜትሮች ያህል ርቆ በሚገኘው ትልቅ የሚሊዮን ጣቢያ ውስጥ ለአያሌ ዓመታት የሠራ በመሆኑ፣ በግቢው በእያንዳንዱ ቤት ውስጥ ማን እንደሚኖርና እያንዳንዱም ቤተሰብ የሚከተለውን መርሐ-ግብር ያውቅ ነበር። እንዲያውም በብዙዎቹ ቤቶች ውስጥ ይገባና ይወጣ ስለ ነበር፤ የክፍሎቹን አወቃቀር ሳይቀር ያውቅ ነበር። በቡድኑ ውስጥ የሞብዌኒን ያህል የሚሊዮኑን ጣቢ የሚያውቅ አልነበረም።

ቡድኑ ለአያሌ ዓመታት በጥንቃቄ የወጠነውን የጥቃት ዕቅድ የሚፈጽምበት ጊዜ ደረሰ። በዚህ ሌሊት በሚሊዮን ጣቢ ውስጥ የሚገኙትን ሰዎች ሁሉ ለመፍጀት ተስማምተው ነበር። ቡድኑና ሞብዌኒ አስፈላጊውን ዝግጅት አጠናቀዋል። በቁጥር ከመብዛታቸው በተጨማሪ በደንብ ታጥቀው ነበር። በእንቅልፍና በግቢው ውስጥ በመዟዟር የሚያሳልፉትን ሁለት ሽማግሌ ዘበኞች በቀላሉ ሊያሸንፉ ይችሉ ነበር።

ይሁንና፣ ሞብዌኒና የቡድኑ አባላት ወደ ግቢው አጥር በዝግታ ሲጠጉ በፍርሃትና በመደነቅ ቀጥ ብለው ቆሙ! ይህ የሚያስፈራ ብዙ ሠራዊት ከየት መጣ? በግቢው ውስጥ ለሚኖሩት ሰዎች ስለ ሞብዌኒና ስለ ቡድኑ የጥፋት ተልእኮ ማስጠንቀቂያ የሰጣቸው ይኖር ይሆን? ጠባቂዎቹ የያዙት ምንኛ እንደ እሳት የሚያበራ እንግዳ ሰይፍ ነው? ጠባቂዎቹ ብዙና ጠንካሮች ነበሩ። ሞብዌኒና የቡድኑ አባላት ለአጭር ጊዜ በሹክሹክታ ከተነጋገሩ በኋላ፣ ጥቃቱን ላለመሰንዘር ወሰኑ። ጠባቂዎቹ ከቡድናቸው አባላት በጣም ይበዙ ነበር።

ከጥቂት ወራት በኋላ ሞብዌኒ በዓመፁ እንቅስቃሴው ውስጥ በይፋ በመሳተፉ በመንግሥት ታሰረ። ይህ ከሆነ ከሁለት ዓመት በኋላ፣ እነርሱ ሊያጠቁ የፈለጉት የዚያ ጣቢያ አባል የሆነ ሚሊዮናዊ ወገኒ ቤቱን ይጎበኝ ነበር። ሚሊዮናዊው ከሞብዌኒ ጋር ሲነጋገር፣ ሞብዌኒ ቡድናቸው የሚሊዮን ጣቢያውን ለማጥቃት ቢፈልግም ብዙ ጠባቂዎች አስፈሪ ሰይፎችን ይዘው በማየቱ እንዴት እንደ ተርበተበተ ተናገረ። ቀጥሎም፣ ስለ ጥቃቱ እንዴት እንደ ሰሙና እነዚህን በርካታ ጠባቂዎች ከየት እንደ ቀጠሩ

ጠየቀው። ሚሲዮናዊው ግን ሌሎች ተጨማሪ ጠባቂዎች እንዳልተቀጠሩና በዚያ ምሽት ይጠብቁ የነበሩት ሁለት ተረኛ ዘበኞች እንደ ነበሩ ሲገልጽ፥ ሞብዌኒ እጅግ ተደነቀ።

ይህ ታሪክ በትክክል የመናፍስት ዓለም እንዳለ ይገልጻል። የዚያ ዓለም መናፍስት በዓለማችን ጉዳዮች ውስጥ በቀጥታ የሚሳተፉባቸው ጊዜያት አሉ።

ባህላዊ ሕዝቦች በዙሪያቸው ስለሚገኙ መናፍስት በማሰብ ከጊዜያቸው የሚበዛውን ያሳልፋሉ። ብዙውን ጊዜ በመንደራቸው ለሚገኙ ሕዝቦች የሚያስቡትን ያህል ከቅድመ-ትውልዶቻቸውና ከሌሎች መናፍስት ጋር ስለሚኖራቸው ግንኙነት ያስባሉ። ሊመለከቱ በሚችሉት ዓለም ውስጥ የሚከሰቱት ብዙዎቹ ነገሮች ሊመለከቱ ከማይችሉት የመናፍስት ዓለም ጋር የተያያዙ መሆናቸውን ያምናሉ።

ባህላዊ ሃይማኖት ለሚከተል ሰው፥ የማይታየውን ዓለም መናፍስት ለማስደሰት የሚያስችል ማናቸውንም ነገር መናገርና ማድረግ የሕይወቱ ዐቢይ ቁም ነገር ነው። ከዚህ በተቃራኒ፥ በአውሮፓ ወይም በሰሜን አሜሪካ የሚገኙ ብዙ ሰዎች እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ለመናፍስት ዓለም ይህን ያህል ትኩረት አይሰጡም ነበር። ካለፉት 30 ዓመታት ወዲህ ግን ሁኔታው በመለወጡ፥ ብዙ የአውሮፓና የሰሜን አሜሪካ ዜጎች ምትሐታዊ የአጋንንት ዓለም አስፋፊዎች ሆነዋል። ይህም ሆኖ፥ ዛሬ ብዙዎቹ የእነዚህ አገሮች ዜጎች ስለ መናፍስት በማሰብ የሚያጠፉት ጊዜ እጅግ ጥቂት ወይም አዎንት ነው ለማለት ይቻላል። ምዕራባውያን ለሚያዩት ነገር ትኩረት ይሰጧሉ። አፍሪካውያን ግን ብዙውን ጊዜ ሊያዩ ስለማይችሉአቸው ነገሮች ያስባሉ። ይህም በአውሮፓውያንና በአፍሪካውያን የዓለም ዕይታ መካከል መሠረታዊ ልዩነት ያስከትላል።

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መናፍስት ዓለም ምን ይላል? በዙሪያችን ለሚገኙ መናፍስት ምን ያህል ልናስብ ይገባል? የሰማይና የምድር መናፍስት አሉ? ከምናስበው በላይ ሕይወታችንን የሚጎዱ ሌሎች መናፍስት አሉ? በዚህ ምዕራፍ የሚከተሉትን ጥያቄዎች ለመመለስ እንሻለን፡-

ሀ. መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መናፍስት ዓለምና ከዚያ ዓለም ጋር ስላለን ግንኙነት ምን ይላል?

ለ. መላእክት እነማን ናቸው?

ሐ. መላእክት ምን ይመስላሉ?

መ. የተለያዩ የመላእክት ዓይነቶች የትኞቹ ናቸው?

ሠ. የቅዱሳን መላእክት ባሕርያት የትኞቹ ናቸው?

ረ. ቅዱሳን መላእክት የእግዚአብሔርን ሰዎች የሚረዱባቸው አንዳንድ መንገዶች የትኞቹ ናቸው?

ሀ. መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መናፍስት ዓለምና ከዚያ ዓለም ጋር ስላለን ግንኙነት ምን ይላል?

መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መናፍስት ዓለም ብዙ የሚነግረን አለው። መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል ስለ ሆነ፣ ስለ መናፍስት ዓለም የሚቀርቡትን አሳቦች ሁሉ መጽሐፍ ቅዱስ ከሚገልጽልን ጋር ግወዳደር አለብን። በምዕራፍ ሁለት መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔር ቃል እንደ ሆነ ገልጸናል። ከእኛ አመለካከት ጋር ቢስማማም ባይስማማም እግዚአብሔር አንድን ነገር እውነት ነው ካለ እውነት ነው። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ እግዚአብሔር የአንድን አሳብ ውሸትነት ከገለጸልን ፅዲያውኑ ግወገዝ አለብን - ምንም ያህል አሳማኝ ትምህርት የተሰጠን ቢሆንም እንኳ። ይህ ካለሆነ ግን እንሳባታለን።

በአፍሪካ ሁሉም ሰው ለማለት ይቻላል በእግዚአብሔር ህልውና ያምናል። መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር መንፈስ እንዴ ሆነና አምልኮአችንም መንፈሳዊ አምልኮ መሆን እንዳለበት ይገልጻል። በሌላ አባባል፣ በአምልኮአችን ውስጥ ምንም ዓይነት ምስሎችን ወይም ጣዖታትን ማካተት የለብንም። መጽሐፍ ቅዱስ፣ «እግዚአብሔር መንፈስ ነው፣ የሚሰግዱለትም በመንፈስና በእውነት ሊሰግዱለት ያስፈልጋቸዋል» ይላል (ዮሐ. 4:24)። ክርስቲያን ያልሆኑ ሃይማኖቶች የዘወትር ልምድ መንፈሳዊ ነገሮችን በጣዖታት ወይም በምስሎች መወከል ነው። እግዚአብሔር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ይህንኑ ልምድ አውግዞአል። በዘጸአት 20:4 እግዚአብሔር፣ «በላይ በሰማይ ካለው በታችም በምድር ካለው፣ ከምድርም በታች በውኃ ካለው ነገር የግናቸውንም ምላሴ የተቀረጸውንም ምስል ለአንተ አታድርግ። አትስገድላቸውም፣ አታምልካቸውምም» ብሏል።

መጽሐፍ ቅዱስ በአጽናፈ-ዓለሙ የሚገኙ መናፍስት ሁሉ በኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ተፈጠሩ ይገልጻል። ሁሉም ከእርሱ ሥልጣንና ኃይል ሥር ናቸው። ቆላስይስ 1:16፤ «የሚታዩትና የማይታዩትም፤ ዙፋናት ቢሆኑ ወይም ጌትነት ወይም አለቅነት ወይም ሥልጣናት፤ በሰማይና በምድር ያሉት ሁሉ በእርሱ ተፈጥረዋልና። ሁሉ ለእርሱና በእርሱ ተፈጥሮአል» ይላል። ከዚህና ከሌሎችም የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች የምንረዳው የመናፍስት ዓለም እንዳለ ነው። እነዚህም መናፍስት በክርስቶስ እንደ ተፈጠሩና ለዓለማዊ ግስፈጻሚያ እንደሚኖሩ ግልጽ ነው። አንድም ሳይቀር ሁላቸውም ለእርሱ ይገዛሉ። እነዚህ የተፈጠሩ መናፍስት ጠቃሚ ደረጃ ያለው ኃይልና ሥልጣን ይዘዋል። በሚታይ ዓለም በሚከናወን ሁኔታ ውስጥ በጣም ግልጽ የሆነ ተጽዕኖ ሊያስከትሉ ይችላሉ።

የመናፍስት ዓለም ከፍተኛ ጠቀሜታ ያለው ሲሆን፤ እያንዳንዱ አፍሪካዊ ይህንኑ ይገነዘባል። ይህም ሆኖ፤ እንዳንድ አፍሪካውያን ስለ መናፍስት የሚይዙት አሳብ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር አይስማማም። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መናፍስት ምን ያስተምራል?

ለ. መላእክት እነማን ናቸው?

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ሰውን ወይም ምድርን ከመፍጠሩ በፊት የሰማይ ሠራዊት የሚባሉትን እጅግ ብዙ መናፍስት እንደ ፈጠረ ያስተምራል [መዝ. (148):2፤ 5]። ሠራዊት የሚለው ቃል እንደ ጦር ሠራዊት እጅግ በርካታ ሰዎች የሚገኙበትን ቡድን ያመለክታል። ሰማያዊ ሠራዊት እግዚአብሔር በምድር ላይ የፍጥረት ሥራውን ከመጀመሩ በፊት የፈጠራቸውን ሁሉ ያመለክት ይሆናል። ምን ያህል ፍጥረታትና ስንት ዓይነት የተፈጠሩ አካላት እንደ ነበሩ አናውቅም። ብዙ መሆናቸውን ግን እናውቃለን። በራእይ 5:11 እግዚአብሔር በሚሊዮን በሚቆጠሩ መላእክት ተመልኮአል። ነህም 9:6፤ «ሁሉንም ሕያው አድርገዝዋል፤ የሰማይም ሠራዊት ለአንተ ይሰግዳሉ» ይላል። እንደ መዝሙር (103):20-21 እና (148):2 አገላለጽ፤ የሰማይ ሠራዊት መላእክት ናቸው። መልአክ የሚለው ቃል በግሪክ «አንጀሎስ» ከሚለው የተገኘ ሲሆን፤ ትርጉሙም «መልአክተኛ» ማለት ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ፤ አንዳንድ ጊዜ መላእክት በከዋክብት ተምሳሌት ተገልጸዋል (ኢዮብ 38:4፤ 7፤ ራእይ 12:4፤ 9)። ምናልባት ከዋክብት ተብለው የተጠሩት ከሚያበራው ገጽታቸው የተነሣ

ይሆናል (ሉቃ. 24:4፤ ራእይ 10:1)። በተጨማሪም፤ መላእክት «የእግዚአብሔር ልጆች» ተብለው ተጠርተዋል (ኢዮብ 1:6፤ 38:7)።

በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሁለት ዐበይት የመላእክት ቡድኖች ተገልጸዋል። የሚበዙት ቅዱሳን መላእክት ሊሆኑ፤ እነዚህ ኃይለኛና ታማኝ የእግዚአብሔር አገልጋዮች ናቸው [መዝ. (103):20-21፤ ማር. 8:38]። አነስተኛዎቹ (ምናልባትም እንደ ራእይ 12:4 ገለጻ ሲሶ የሚሆኑት) ከሰይጣን ጋር በማመፃቸው የወደቁ ርኩሳን መላእክት ናቸው (ማቴ. 25:41)።

እንደ ዕብራውያን 1:14 ገለጻ፤ መላእክት መናፍስት ናቸው። የተለያዩ ዓይነት መላእክት አሉ። መጽሐፍ ቅዱስ የሰማዩን ሠራዊት የገነቡትን በርካታ የመናፍስት ዓይነቶች በሙሉ አለመግለጹ እውነት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ከሚገልጽልን የሥልጣን ደረጃ ያላቸው የተለያዩ ዓይነት መላእክት እንዳሉ እናውቃለን። ከእነዚህ መናፍስት እንዳንዶቹ ያልተለመደ ቅርፅ አላቸው። ሱራፌል ዓይኖች የሞሉአቸውና ስድስት ከንፎች ያሏቸው ናቸው (ኢሳ. 6:27 ከራእይ 4:7-8 ጋር አወዳድር)። ኪሩቤል (ነጠላው ኪሩብ) የሰው ዓይነት ገጽታ እንዳላቸው ሲገለጽ፤ ዳሩ ግን አራት ፊቶችና አራት ከንፎች አሏቸው (ሕዝ. 1:1፤ 5-8፤ 10:20-22)። እንዳንድ መላእክት እንደ ሰዎች በሰብአዊ አካል የመገለጽ ችሎታ አላቸው። መላእክት በዚህ መልኩ ለአብርሃም (ዘፍጥ. 18:1፤ 22፤ 19:1) እና በክርስቶስ መቃብር ላይ ተገልጸዋል (ሉቃ. 24:4)። አጋንንት (ምናልባትም የወደቁ መላእክት) በሥጋ ሊገለጹ ይችላሉ (ራእይ 16:13)።

የመላእክት በሥጋዊ አካል የመገለጽ ብቃት የሰው ልጅ ከመናፍስት ዓለም ጋር ስላለው ግንኙነት አንድ አስፈላጊ ነገር ይጠቁመናል። መናፍስት ራሳቸውን ለሰዎች ዓይን ዕይታ ሊያቀርቡ ይችላሉ። ይህንንም የሚያደርጉት ከተፈጥሮአቸው አኳያ ለመርዳት ወይም ለማታለል ሊሆን ይችላል። መናፍስት የዚህ ዓይነት ችሎታ ስላላቸው ክፉ መናፍስት ሰውን ሊያታልሉ እንደሚችሉ መገንዘብ አለብን። ምናልባት በዓለም የብዙ ሃይማኖት ተከታዮች የተታለሉት በእንዲህ ዓይነቱ የክፉ መናፍስት አካላዊ መገለጽ ይሆናል። በራስህ ዓይኖች መንፈሳዊ አካል ብትመለከት፤ ያየዝውን የማመን ዝንባሌህ ከፍተኛ ነው። እንዲሁም፤ መንፈሱ የነገርህንም ልታምን ትችላለህ (1 ጢሞ. 4:1)።

ሐ. መላእክት ምን ይመስላሉ?

መላእክት የሙታን ወይም የከበሩ ሰብአዊ ሰዎች መናፍስት አይደሉም። ከፍተኛ እውቀት ያላቸውና በእግዚአብሔር የተፈጠሩ ኃይለኛ አካላት የሚገኙበት የተለየ ቡድን ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ በሙታን መናፍስትና በመላእክት መካከል ልዩነት ተደርጓል (ሉቃ. 16:22፤ 20:34-36፤ ዕብ. 12:22-23)። መላእክት ከሰው ልጅ በላይ ልቀው የሚገኙ የተፈጠሩ አካላት ናቸው [መዝ. (103):20]።

መላእክት እንደ ሰዎች ሁሉ የሚናገሩና የሚሠሩ ናቸው (ለምሳሌ ማቴ. 28:2-7)። ከሰዎች በተቃራኒ፤ ሊሞቱ የማይችሉ የትንሣኤ አካል ያላቸው ዓይነት ናቸው (ሉቃ. 20:36)። መላእክት ጋብቻና የቤተሰብ ሕይወት የላቸውም (ማር. 12:25)። ይሁንና፤ በጌታ ዕርገት ጊዜ መልአኩ ለደቀ መዛሙርቱ እንደ ተናገረ፤ መላእክት ሊናገሩና ከተራ ሰዎች ጋር ሊግባቡ ይችላሉ (ዮሐ. 1:10-11)። በአንዳንድ አጋጣሚዎች፤ መላእክት ግርማ ሞገስን በተላበሰ ሰማያዊ ክብር ለሰዎች ተገልጾል (ራእይ 10:1-2)። ዳንኤል መልአክን በዚህ ዓይነት ተመልክቷል (ዳን. 10:4-8)። ይህ ለዳንኤል አስፈሪና አድካሚ ገጠመኝ ነበር (ዳን. 10:8)።

መልአካዊ መናፍስት በሰዎች ላይ በሚደርሱ ከስተቶችና በተፈጥሮም ላይ ቀጥተኛ ተጽዕኖ እንዳላቸው መገመት ትክክል ነው። በ2ኛ ሳሙኤል 24:15-16 የእግዚአብሔር መልአክ በንጉሥ ዳዊት ላይ ባወረደው ፍርድ 70000 የአስራኤል ዜጎችን ፈጅቷል። የእግዚአብሔር መልአክ በአንድ ሌሊት የኢየሩሳሌምን ቅጥር ከብበው የነበሩትን 185000 የአሦር ወታደሮች ገድሏል (ኢሳ. 37:36)። በመጽሐፈ ኢዮብ፤ ሰይጣን ማለትም የወደቀው መልአክ (በእግዚአብሔር ፈቃድ) አሥሩንም የኢዮብ ልጆች የሚገድል ከፍተኛ ዐውሎ ነፋስ አስነሥቷል (ኢዮብ 1:12፤ 19)። በራእይ መጽሐፍ፤ የእግዚአብሔር መላእክት የእግዚአብሔርን ፍርድ በዓለም ላይ ሲያወርዱ፤ ነፋሳትን (ራእይ 7:1)፤ ምድርን (8:6-7)፤ ባሕርን (16:3-4)፤ ፀሐይን (16:8) ጎድተዋል።

አፍሪካውያን በመናፍስት ወይም በተፈጥሮ አግልክት ላይ የሚጥሉአቸው አንዳንድ እምነቶች፤ በመጽሐፍ ቅዱስ ስለ መላእክት ከተገለጸው እውነት ጋር ተመሳሳይነት አላቸው። ይሁንና፤ በባህላዊ

የአግልክት አስተሳሰቦችና በመጽሐፍ ቅዱስ መላእክት መካከል መሠረታዊ ልዩነቶች አሉ። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ገለጻ፤ የቅዱሳን መላእክት እንቅስቃሴዎች በእግዚአብሔር ብቻ በቀጥታ የሚታዘዙ ናቸው [መዝ. (103):20-21]። እንደ አንዳንድ ባህላዊ ሃይማኖቶች፤ ሰዎች አግልክትን በምትካቸው አንድን ተግባር እንዲያከናውኑ ሊያግባቧቸው ይችላሉ። በመጽሐፍ ቅዱስ፤ ሰዎች መላእክትን እንዳያመልኩ ጥብቅ ግስጠንቀቂያ ተሰጥቶአቸዋል (ራእይ 19:10፤ ራእይ 22:8-9)። ይህም ለእነርሱ መሠዋትን ያጠቃልላል። የባህላዊ ሃይማኖት መናፍስትና አግልክት ብዙውን ጊዜ መሥዋዕቶችን ይቀበላሉ፤ እንዲቀርብላቸውም ይጠይቃሉ።

ሰዎች ለመናፍስት መሥዋዕቶችን የሚያቀርቡ ከሆነ፤ ሙሉ ለሙሉ ለግለሰብ ይቻላል በሰይጣን ወይም ከወደቁ መላእክቶቹ በአንዱ እጅ እንደሚወድቁ የታወቀ ነው። ሰይጣን እንደ ብርሃን መልአክ ሆኖ የመገለጽ ኃይል ስላለው (2 ቆሮ. 11:14)፤ ይህንኑ በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ አድርጓል፤ ሰይጣን የሚፈልገው ሰዎች እንዲያመልኩት ነው (ማቴ. 4:8-9)። ሰዎች እንዲህ ዓይነት የአዎልኮ ተግባራትን እንደሚፈልጉ ለጠየቁአቸው መናፍስት መሥዋዕቶችን በግንቅረብ፤ ስለ እግዚአብሔር እና በኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ገለጸው እውነት ከግወት ታገደዋል። የዚህ ዓይነቱ መታዘዝ ወይም አዎልኮ የመጀመሪያውን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ይጥላል (ዘጸ. 20:3-5)። ከሰዎች መሥዋዕትን የሚጠይቅ ግንኛውም የባህላዊ እምነት መንፈስ ወይም አዎላክ የወደቀው መልአክ ነው። የእግዚአብሔር ቅዱሳን መላእክት በምንም ዓይነት የዚህ ዓይነቱን የአዎልኮ ሥርዓት አይጠይቅም (ራእይ 22:8-9)።

መጽሐፍ ቅዱስ ሰው እግዚአብሔርንና እግዚአብሔርን ብቻ እንዲያመልክ ያላል (ማቴ. 4:10፤ ቀላ. 2:18-19)። እግዚአብሔር ሰዎች እርዳታ ለማግኘት በቀጥታ እርሱን እንዲሹ ይፈልጋል (ኢሳ. 55:6-7)። በአግላጅ መናፍስት ወይም እንደ መድኃኒት አዋቂ ወይም ጠንቋዮች በመሳሰሉ ሰብአዊ ጠቢባን በኩል እንዲቀርቡት አይፈልግም። እግዚአብሔር የሚቀበለውና በሰውና በእግዚአብሔር መካከል መካከለኛ ሆኖ የሚሠራው ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው (1 ጢሞ. 2:5)። በዘዳግም 32:16-17 ሙሴ፤ «(እግዚአብሔርን) በሌሎች አግልክት አስቀኑት፤ በርኩስታቸውም አስቀጡት። እግዚአብሔር ላልሆኑ አጋንንት . . . ሠጧል። ይህ በዘዳግም የቀረበው ምንባብ በባህላዊ ሃይማኖቶች በኩል

ያለውን የክፋ መታለል ይገልጻል። አማልክትና የቅድመ-ትውልድ መገለጽ እንደ ሆኑ የሚናገሩ አስመሳይ መናፍስት በጥንቃቄ ራሳቸውን ለውጠው የቀረቡ የሰይጣን አጋንንት እንጂ ሌላ አይደሉም።

ሰዎች ከእግዚአብሔር ዘንድ እርዳታ ለማግኘት ከፈለጉ፣ ጥያቄዎቻቸውንና ጸሎቶቻቸውን ለእግዚአብሔር በቀጥታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም እንዲያቀርቡ ታዘዋል (ዮሐ. 16:23-24፤ ዕብ. 4:14-16)። እግዚአብሔር እንዴት ምላሹን እንደሚሰጥ ያውቃል። እግዚአብሔር ሰዎችን ለመርዳት ቅዱሳን መላእክትን ከተጠቀመ፣ የሚያዛቸው እርሱ እንጂ ሰዎች አይደሉም [መዝ. (103):20-21]። ሰዎች ከእግዚአብሔር ውጭ ከመናፍስት፣ ወይም ከጠንቋዮች እርዳታ ለመጠየቅ ከሞከሩ በዘዳግም 32:16-17 እንደ ተጠቀሰው በአጋንንት ቁጥጥር ሥር የመውደቅ አደጋ ይደርስባቸዋል። በዘዳግም 6:13-15 መጽሐፍ ቅዱስ፣ «አምላክህን እግዚአብሔርን ፍራ፣ እርሱንም አምልክ፤ በስሙም ማል። ... በዙሪያችሁ ያሉት አሕዛብ የሚያመልኩአቸውን ሌሎችን አማልክት አትከተሉ» ይላል። ይህ ዓረፍተ ነገር ለእስራኤላውያን ከ3300 ዓመታት በፊት አስፈላጊ የነበረውን ያህል፣ ዛሬም ለአፍሪካውያን አስፈላጊ ነው።

ከእውነተኛው አምላክ ውጭ የአማልክትን ወይም የመናፍስትን ችሮታ የሚሹ ክርስቲያን ያልሆኑ ሃይማኖቶች ተከታዮች፣ ተቃላለው የሰይጣንና የአጋንንት ባርያ ወደ መሆን ይመጣሉ። ሐዋርያው ጳውሎስ፣ «አሕዛብ የሚሠጩት ለአጋንንት እንዲሆን እንጂ ለእግዚአብሔር እንዳይሠጩ አላለሁ፤ ከአጋንንትም ጋር ማኅበርተኞች እንድትሆኑ አልወድም» ሲል አስጠንቅቆናል (1 ቆሮ. 10:20)። ይህ ከአጋንንት እርዳታ ለሚሹ ሰዎች መናፍስቱ የቱንም ያህል «ደጋግ» ቢመስሉም እውነት ነው። አጋንንት ያልሆኑትን መስለው ለመታየት ብልጣ ብልጦች ናቸው።

አንዳንድ ሰዎች የሚከሰተው ሁሉ የአንዳንድ መናፍስት የተግባር ውጤት እንደ ሆነ ያምናሉ። መጽሐፍ ቅዱስ የሚከሰተው ሁሉ የመላእክት ወይም የአጋንንት ተግባር ውጤት እንደ ሆነ አያስተምርም። ኢየሱስ በሉቃስ 12:54-55 በተፈጥሮ ውስጥ ከስተቶች በመደበኛና ሊተነበይ በሚችል ምክንያት እንደሚፈጸሙ አመልክቷል። መልካምም ሆነ ከተመናፍስት በሕይወት ጉዳዮች ውስጥ ጣልቃ የሚገቡት በተወሰኑ ሁኔታዎች ብቻ ነው። አመለካከታችንን (የእውነታ ዕይታችንን) በባህላዊ የተለምዶ አሳቦች ላይ ከመመሥረት ይልቅ መጽሐፍ ቅዱስ

በሚያስተምረው እውነት ላይ መመሥረት አለብን። ስለ መናፍስትና ሰዎች ዝምድና መንፈሳዊ ጦርነትን በሚያትተው ምዕራፍ 12 ውስጥ የበለጠ ማብራሪያ እናቀርባለን።

መ. የተለያዩ የመላእክት ዓይነቶች የትኞቹ ናቸው?

የእግዚአብሔር እጅ የሠራው ነገር ሁሉ መልካምና ፍጹም እንደ ነበረ ሁሉ (ዘፍጥ. 1:31)፤ መላእክትም በተፈጠሩ ጊዜ ቅዱስና ውብ ፍጥረታት ነበሩ (ሕዝ. 28:12-13)። ኢየሱስ ክርስቶስ የፈጠራቸው የተለያዩ ዓይነት መላእክት ነበሩ (ቆላ. 1:16)። በአዲስ ኪዳን ውስጥ የመላእክትን የተለያዩ ደረጃዎች ለመግለጽ ቢያንስ ስምንት የተለያዩ የግሪክ ቃላት አገልግለዋል። ምንም እንኳን መጽሐፍ ቅዱስ እያንዳንዱን ምድብ በዝርዝር ባይገልጽም፤ አንዳንድ የመላእክት ማዕረጎች ከሌሎች የበለጠ ሥልጣንና ኃይል አላቸው። የመልአክ ከፍተኛው ማዕረግ ሊቀ-መልአክ ይመስላል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ሊቀ-መልአክ የተባለው ሚካኤል ብቻ ነው (ይሁዳ 9)። ይሁንና፤ ዳንኤል 10:13 ሌሎች መላእክት በዚህ ምድብ ውስጥ ሊኖሩ እንደሚችሉ ያሳያል። ኪሩቤል የተባለው ሌላው ቡድን የእግዚአብሔርን ዙፋን የመከበብ ልዩ ስፍራ ያለው ይመስላል (ሕዝ. 10:1-19፤ 28:14)።

ሠ. የቅዱሳን መላእክት ባሕርያት የትኞቹ ናቸው?

ከሁሉም በላይ ቅዱሳን ናቸው (ማር. 8:38)። እግዚአብሔርን ያለ ምንም ጥያቄ ይታዘዙታል። ከንጹሕ ባሕርያቸው አኳያ የእግዚአብሔርን ትእዛዛት ለመከተል ፈጣኖች ናቸው። መዝሙር (103):20፤ «ቃሉን የምትፈጽሙ፤ ብርቱዎችና ኃያላን፤ የቃሉንም ድምፅ የምትሰሙ መላእክቱ ሁሉ፤ እግዚአብሔርን ባርኩ» ይላል።

መላእክት በጣም ከፍተኛ የሆነ እውቀት፤ ኃይል፤ ችሎታና ጥንካሬ አላቸው (2 እ.ጥ. 2:11)። መላእክት ከሰው የሚልቁ ፍጥረት አካላት ናቸው። ለካህኑ ዘካርያስ ለእርሱና ለባለቤቱ ኤልሳቤጥ ስለሚወለደው ልጅ (መጥምቱ ዮሐንስ) የተናገረውን መልአክ ታላቅ እውቀት ልብ በል (ሉቃ. 1:13-17)። በራእይ መጽሐፍ የእግዚአብሔርን ፍርድ ለማመልከት ባሕርቶችንና ንጹሐን ውጋ ሁሉ ወደ ደም የሚለውጠውን መልአክ ኃይል አስብ (ራእይ 16:3-4)። ከኢፕሮስ እጆች የብረት ሰንሰለቶች እንዲወድቁና

የወገኒ ቤቱም በሮች በራሳቸው እንዲከፈቱ ያደረገውን መልእክት ሹታ አስተውላ (የሐዋ. 12:7+ 10)።

የመላእክት ጥንካሬ ከሰው እጅግ የላቀ ነው። ይህንኑ ታላቅ ጥንካሬ ለመመልከት የሚከተሉትን ምሳሌዎች ተመልከት። አንድ መልእክት ብቻ በአንድ ሴሊት 185000 አሦራውያንን ገድሏል (ኢሳ. 37:36)። አንድ መልእክት የተራቡትን አንበሶች አፍ በመዝጋት፣ በገዛ ጉድጓዳቸው ውስጥ የተጣለውን ዳንኤልን እንዳይነኩ ከልክሎአቸዋል (ዳን. 6:22)። አንድ መልእክት ከክርስቶስ መቃብር ታላቅ ድንጋይ በቀላሉ አንከባልሎአል (ማቴ. 28:2)። በዚህ ዘመን መጨረሻ ላይ አንድ መልእክት ሰይጣንን አስሮ ለ፲ህ ዓመታት ወደ ጥልቁ ይጥለዋል (ራእይ 20:1-2)። እነዚህ እግዚአብሔር ለሰው በማይታይ ሁኔታ ልጆቹን እንዲረዱ የላካቸው መላእክት ናቸው (ዕብ. 1:14)!

ረ. ቅዱሳን መላእክት የእግዚአብሔርን ሰዎች የሚረዱባቸው አንዳንድ መንገዶች የትኞቹ ናቸው?

1. መላእክት በብዙ ሁኔታዎች የእግዚአብሔርን ሕዝቦች ይጠብቃሉ [መዝ. (34):7፤ (91):11]። ሐዋርያት በሊቀ ካህኑ ታስረው ሳሉ ከእስር ቤት ያወጣቸው መልእክት ነበር (የሐዋ. 5:17-19)። ግዕበል በበረታበት ባሕር ውስጥ በዳውሎስ አጠገብ ቆሞ ያበረታው መልእክት ነበር (የሐዋ. 27:22-24)። ብዙ ክርስቲያኖች በሕይወት ዘመናቸው በተለያዩ ጊዜያት የመላእክትን ማንነት ሳያውቁ እንደ ደግ እንግዳ በመቁጠር በቅዱሳን መላእክት ሳይረዱ አልቀሩም (ዕብ. 1:14፤ 13:2)። በዚህ ምዕራፍ የመግቢያ ታሪክ ውስጥ እንደ ተመልከተው የሚሊዮኑን ማቢያ የጠበቁት ቅዱሳን መላእክት ናቸው። ለክርስቲያን በአንገብጋቢ ሁኔታ የተረፈውን እርዳታ አድርጎ ወዲያውኑ ስለ ተሰወረ ሰው የሚናገሩ ብዙ ምስክርነቶች አሉ። መልእክት ሲጥርስን ከወገኒ ቤት እንዲወጣ ከረዳ በኋላ በዚህ ዓይነት ነበር የተሰወረው (የሐዋ. 12:10)።

2. መላእክት በሥጋዊም ሆነ አእምሮአዊ ሁኔታ የእግዚአብሔርን ሕዝቦች ያጸናሉ። ኢየሱስ በምድራዊ አካሉ በጌቴሰማኒ የአትክልት ስፍራ ሲሠቃይ ሳለ ያበረታው የእግዚአብሔር መልእክት ነበር (ሉቃ. 22:43)። ዳንኤል በዛለ ጊዜ ያበረታው መልእክት ነበር (ዳን. 10:16-18)። ለኤልያስ

ያልተለመደ ልዩ ምግብ ያዘጋጀውና ለ40 ቀናት ከኤልሣቤል ሲሸሽ ያበረታው መልአክ ነበር (1 ነገሥት 19:5-8)።

3. መላእክት በተለይም በወንጌል ስርጭት ወቅት አግኝተን ይመራሉ። በሐዋርያት ሥራ 8:26 መልአኩ ፊሊጶስን ወደ ጋዛ እንዲጓድና ኢትዮጵያዊውን ጃንደረባ እንዲገናኝ ነገረው፤ ጃንደረባውም በፊልጶስ ስብከት በክርስቶስ አመነ። በሐዋርያት ሥራ 10:3-7፤ መልአኩ ጴጥሮስ መጥቶ ለቆርኔሌዎስ ይሰብክ ዘንድ፤ ቆርኔሌዎስ ወደ ኢየሱስ መልአክት ልኮ እንዲያስጠራው ነገረው። በበለጻምና አህያው ታሪክ ውስጥ እንደ ተመለከተው፤ አንዳንድ ጊዜ መላእክት ሞቾች ሰዎች በጋጢአታቸው እንዳይቀጥሉ ይከለክላሉ (ዘኁ. 22:21-28)።

4. መላእክት ክርስቲያኖችን ከሰብአዊና አጋንንታዊ አደጋዎች ይታደጋሉ። መዝሙር (34)፤7፤ «የእግዚአብሔር መልአክ በሚፈሩት ሰዎች ዙሪያ ይሰፍራሉ፤ ያድናቸውግል» ይላል። መላእክት ሉጥንና ቤተሰቡን ከክፉ የሰዶም ሰዎች (ዘፍጥ. 19:9-11) እና በጓላም ከከተማዬቱ ውድመት አድነውታል (ዘፍጥ. 19:16)። መላእክት ኤልሳቦንና ባሪያውን ከሶርያውያን ጥቃት አድነዋል (2 ነገሥት 6:17-18)። ለዳንኤል መልአክት ለግድረስ ቅዱሱ መልአክ ክርክሱ መልአክ ጋር ተዋግቷል (ዳን. 10:13፤ 20)።

ምናልባት አንዳንድ ሰዎች፤ ቅዱሳን መላእክት የእግዚአብሔርን ሕዝቦች በአንዳንድ ሁኔታዎች ሲታደጉ ለምን በሌሎች ሁኔታዎች ዝም እንደሚሉአቸው ሊጠይቁ ይችላሉ። ዳንኤል ከአንበሶች ሲተርፍ (ዳን. 6:21-22)፤ ብዙዎቹ የቀድሞ ክርስቲያኖች ግን በርም የመዝናኛ ስፍራ በአንበሶች ተቦጫጭቀው ተገድለዋል። የዕብራውያን መጽሐፍ፤ አንዳንድ የእምነት ጀግኖች በሚያስደንቅ ሁኔታ ከሞት እንዳመለሱና (ዕብ. 11:32-35) ሌሎች ግን በመከራና በሞት እግዚአብሔርን እንዲያስከብሩ እንደ ተፈቀደላቸው ይነግረናል (ዕብ. 11:36-37)። እንደኛው ቡድን ከሌላኛው የተሻለ አልነበረም። ለእነዚህ ሁሉ ሁኔታዎች ምክንያቱን የሚያውቀው ጌታ ብቻ ነው። በዕብራውያን 11 የተጠቀሱትን እያንዳንዳቸውን የእምነት ጀግኖች በተመለከተ፤ ሰዎቹ ለሁኔታቸው በእግዚአብሔር ተግምገሞል። ስለ ሆነም፤ በተፈጸመው ነገር እግዚአብሔር ከብሯል። ጥናው መሞታችን ወይም መትረፋችን ሳይሆን፤ ጻፋችን ብንጥርም ሆነ ብንሞት በሚሆነው

ሁሉ ኢየሱስ ክርስቶስ ከፍ ከፍ ግለቱ ነው። እውሉስም በፊልጵስዩስ 1:19-21 ያስተማረው ይህንኑ ነው።

5. ብዙውን ጊዜ መላእክት እግዚአብሔር የጸሎትን መልስ የሚሰጥባቸው ወኪሎች ናቸው። የእግዚአብሔር መላእክት ለመሥራት ነፃ ቢሆኑም ባይሆኑም፣ ጸሎት አስፈላጊ ሚና እንዳለው ልብ ልንል ይገባል። ለዳንኤል ጸሎት ምላሽ በመሆን መልአኩ በቀጥታ ወደ ዳንኤል መጥቷል (ዳን. 10:12)። ኢየሱስ በጌቲስማጌ የአትክልት ስፍራ ላቀረበው የጣር ጸሎት ምላሽ በመሆን መልአኩ አበራትቶታል (ሉቃ. 22:42-43)። መልአኩ ጲጥርስን ለማዳን የመጣው ከቀድሞዬቱ ቤተ ክርስቲያን የአንድነት ጸሎት የተነሣ ነበር (የሐዋ. 12:5+ 7)። ለጸሎት ብንታከት፣ እግዚአብሔር በመላእክቱ አማካኝነት ሊልክ የሚችለውን እርዳታ መገደባችን ነው።

ምናልባት አንዳንድ አላዛኝ ሁኔታዎች የሚፈጸሙት ባንጸልይ በመቅረታችን ነው። መጽሐፍ ቅዱስ፣ «ባላጋራችሁ ዲያብሎስ የሚውጠውን ፈልጎ እንደሚያገኝ አንበሳ ይዞረልና . . . በእምነት ጸንታችሁ ተቃወሙት» ይላል (1 ኢፕ. 5:8-9)። የዲያብሎስን ጥቃት የምንከላከልበት አንደኛው መንገድ ጸሎት ነው። ባንጸልይ፣ ምናልባት ራሳችንን ከእግዚአብሔር መላእክት ጥበቃ ውጭ እንጥላለን። ስለ ሆነም መጽሐፍ ቅዱስ፣ «ሳታዳርጡ ጸልዩ» (1 ተሰ. 5:17)፤ «በጸሎትና በልመናም ሁሉ ዘወትር በመንፈስ ጸልዩ» ሲል ይመክረናል (ኤፌ. 6:18)።

6. መላእክት የእግዚአብሔርን ሕዝቦች ስለ አንዳንድ ነገሮች በማስታወስና ከእግዚአብሔር ዘንድ መልእክት በማስተላለፍ ያገለግላሉ። መልአኩ ኤልያስን በማንቃት የተዘጋጀለትን ምግብ እንዲበላ ነግሮታል (1 ነገሥት 19:5-7)። መልአኩ ገብርኤል ለዘካርያስ ስለሚወልደው ልጅ የሚገልጽ መልእክት አድርጏል (ሉቃ. 1:11-20)። በኋላም፣ ገብርኤል ስለ ኢየሱስ መወለድ የሚገልጽ መልእክት ለግርያም አምጥቷል (ሉቃ. 1:26-37)። መልአኩ በኢየሱስ መቃብር ለነበረች ሴት ከሞት የመነሣቱን ዜና አብስሯል (ማር. 16:4-6)።

7. መላእክት፣ አማኞችን ከዚህ ሕይወት ሲሰናበቱ እጅበው ወደ መንግሥተ ሰማይ ያደርሱባቸዋል። ለማኙ አልገዛር በሞተ ጊዜ፣ መልአኩ ወደ አብርሃም እቅፍ ወሰደው (ሉቃ. 16:22)። ብዙ ክርስቲያኖች

ለመሞት ሲታረቡ በአጠገባቸው ለግገኙ ሰዎች ቅዱሳን መላእክት ሊወስዱአቸው እንደ መጡ መስከረዋል።

8. መላእክት የእግዚአብሔርን ፍርድ ያስፈጽማሉ። ሁለት መላእክት በሰዶምና ገሞራ ከተሞች ላይ ከሰማይ አሳትና ጺን በማምጣት አመድ አድርገዋቸዋል (ዘፍጥ. 19:13)። እግዚአብሔር ዳዊት ሕዝቡን በመቁጠሩ ፍርድን ስላወረደበት፣ መልአኩ 70000 እስራኤላውያንን ፈጅቷል (2 ሳሙ. 24:10-16)። በዚህ ዘመን መጨረሻ እግዚአብሔር በኃጢአተኞች ላይ በግያወርደው የመጨረሻ ፍርድ፣ መላእክት ከፍተኛ ተሳትፎ አላቸው (ራእይ 8፤ 9፤ 16)።

9. መላእክት ክርስቶስ ሲመለስ እጅበውት ይመጣሉ። መላእክት በምድር ላይ ከፋትን የግሠሩትን ሁሉ ሰብስበው በዘላለማዊ አሳት ውስጥ ይጥሉአቸዋል (ማቴ. 13:41-42፤ 25:41፤ 46)። መላእክት ከምድር ሁሉ የእግዚአብሔርን ምርጥ ቅዱሳን ይሰበስባሉ (ማቴ. 24:31)።

10. መላእክት እግዚአብሔርን በማምለክ የግደስቱ ሲሆን፣ የእግዚአብሔር ሕዝቦች በምድር ላይ ጌታን ለማምለክ ሲሰባሰቡ ሳይተባበሩባቸው አይቀሩም (ማቴ. 28:5-8፤ ራእይ 5:11-14)።

ማጠቃለያ

መጽሐፍ ቅዱስ ሰብአዊ ፍጥረታት መልካምና ክፉ በሆኑና መላእክት ተብለው በግጠሩ እጅግ በርካታ መንፈሳዊ አካላት እንደ ተከበቡ ያስተምራል። እነዚህ መናፍስት በአንዳንድ መንገዶች በአፍሪካ ባህላዊ አምነቶች ከተገለጹ መናፍስት ጋር የግመላሰሉ ቢሆኑም፣ መሠረታዊ ልዩነቶችም አሉአቸው። እነዚህ መላእክት ከሰው በላይ የፍጥረት ደረጃ ላይ የግገኙ ናቸው። በጥንካፈ፣ በእውቀትና በሌሎችም አያሌ መንገዶች ከፍተኛ ኃይል አላቸው። መላእክት ሁሉ አንድ አይደሉም። መላእክት የተለያዩ ገጽታዎችና የተለያዩ የማዕረግና የሥልጣን ደረጃ ያላቸው እንጂ፣ ሁላቸውም አንድ ዓይነት አይደሉም። እንደ ኪሩቤልና ሱራፌል ሁሉ፣ የተለያዩ ኃላፊነቶች አሉአቸው። የተለያዩ የኃይል ደረጃዎች አሉአቸው። መላእክት የሞቱ ሰዎች መናፍስት አይደሉም።

ከሰዎች በተቃራኒ፣ የማይዋለዱና በቁጥር የማይጨምሩ፣ ከጊዜ ጽንሰ-አሳብ ውጭ የግረኛ ፍጥረታት ናቸው። ምንም እንኳ ብዙውን ጊዜ

ተግባራቸውን በስውር ቢያከናውኑም፤ በተደጋጋሚ ከሰዎች ጋር ይዛመዳል። ቅዱሳን መላእክት የእግዚአብሔርን ሕዝብ ያገለግሉ ዘንድ በእግዚአብሔር የሚታዘዙ ሲሆን፤ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ግን መላእክትን እንዳያመልኩ በጥብቅ ተከልክለዋል። ከሰዎች አምልኮ የሚጠይቁ ወይም ያመልኩአቸው ዘንድ አላብ የሚሰነዝሩ መናፍስት የወደቁ መላእክት ናቸው። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ መናፍስት ዓለም እውነቱን እንደሚነግረን ግስታወስ አለብን። ስለ ሆነም፤ ስለ መናፍስት ዓለም የሚቀርቡ ሌሎች አላቦች ሁሉ እግዚአብሔር በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከሰጠን መገለጥ ጋር መነጻጸር አለባቸው። ልንቀበልና ልናምን የሚገባን በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለ መናፍስት የተገለጸውን እውነት ብቻ ነው፤ ይህ ካልሆነ በሰይጣን እንታለላለን።

በምዕራፍ 10 ላይ የተመሠረቱ የመወያያ ጥያቄዎችና መልመጃዎች

1. በአንዳንድ የአፍሪካ ባህላዊ ሃይማኖቶች ውስጥ በሚገኘው የተፈጥሮ አግልክት ጽንሰ-አሳብና መጽሐፍ ቅዱስ በሚገልጻቸው መላእክት መካከል የሚታዩትን ተመሳሳይነቶችና ልዩነቶች በመወያየት ተረዱ።

2. ቅዱሳን መላእክት ለክርስቲያኖች የሚሰጧቸውን ሰዓት አገልግሎቶች ዘርዝራችሁ ተወያዩ።

3. በሚከተሉት ጥያቄዎች ላይ በቡድን ተወያዩ፡-

ሀ) ሰዎች የመላእክትን ተግባራት ባብዛኛው እንዳይመለከቱ የተደረገው ለምን ይመስልሃል?

ለ) ሰዎች ባብዛኛው ከመላእክት ጋር እንዳይነጋገሩ የተደረገው ለምን ይመስልሃል?

ሐ) መላእክትና ሰዎች የሚመሳሰሉባቸውንና የሚለያዩባቸውን መንገዶች ዘርዝር።

4. ከፍሉን ከምስት እስከ አራት የሚደርሱ አባላት በሚገኙባቸው ቡድኖች ከፋፍልና በሚከተሉት ጥያቄዎች ላይ በመወያየት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ድጋፍ ያላቸውን መልሶች እንዲያዘጋጁ አድርግ፡-

ሀ) በዚህ ዘመን ሰዎች ከመላእክት ጋር እንዲያደርጉ የታቀደላቸው ምን ዓይነት ግንኙነት ነው?

ለ) በሰማይ በመላእክትና በሰዎች መካከል የሚኖረው ግንኙነት ምን ዓይነት ነው?

5. ከምስት እስከ አራት የሚደርሱ አባላት በሚገኙባቸው ቡድኖች ላይ ተከፋፍላችሁ፤ ስለ መላእክት፣ ዳንኤል 10:1-21ን መነሻ በማድረግና ከቀላል ወደ ውስብስብ እያደገ በሚሄድ የመጽሐፍ ቅዱስ የአጠናን ዘዴ (Inductive Bible Study) በመጠቀም የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልሱ፡-

ሀ) የመላእክት ባሕርያት ምንድን ናቸው?

ለ) የመላእክት ኃይላት ምንድን ናቸው?

ሐ) መላእክት የእግዚአብሔርን ሕዝቦች የሚያገለግሉት እንዴት ነው?

መ) ሰዎች መላእክት ሊያጋጥሟቸው የሚያደርግባቸው ስሜት ምን ዓይነት ነው?

ሠ) በዚህ ምንባብ ውስጥ በግልጽ የተጠቀሱ ቅዱሳንና የወደቁ መላእክት የትኞቹ ናቸው?

ረ) በእግዚአብሔር መላእክትና በሰይጣን መላእክት መካከል ያለው የባሕርይ ግጭት ምን ዓይነት ነው?

SUGGESTED FOR FURTHER READING

Graham, Billy. Angels - God's Secret Agents. London: Hodder, reprinted 1995.

Moreau, Scott. The World Of The Spirits: A Biblical Study In The African Context. Nairobi: Evangel Publishing House, 1990.